

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918” DIN ALBA IULIA
Facultatea de Drept și Științe Sociale
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

DISERTAȚIE MODALITĂȚI MODERNE DE ACTIVIZARE A ELEVILOR

COORDONATOR ȘTIINȚIFIC:
Prof. univ. dr. MĂRIOARA LUDUȘAN

ABSOLVENT:
DOBOȘ DIANA LĂCRĂMIOARA

ALBA IULIA
2014

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Prezenta disertație finalizează programul de master *Psihopedagogia educației timpurii și a școlarității mici*, organizat în cadrul proiectului *Perspective ale formării prin masterat a specialiștilor în domeniul educației timpurii și al școlarității mici la un nivel calitativ superior (PERFORMER)*, proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013, Cod Contract: POSDRU/86/1.2/S/62508.

Beneficiar: Universitatea ”Transilvania” din Brașov

Partener 1: Universitatea ”1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Partener 2: Universitatea ”Aurel Vlaicu” din Arad

Partener 3: Istituto di Scienze Psicologiche di Educazione e di Formazione, Roma (Italia)

Parteneri:

UNIVERSITATEA
”1 DECEMBRIE 1918”
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell’Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Babeș-Bolyai
Cluj-Napoca

CUPRINS

Fig. 1. Harta conceptuală - relația temei cercetării cu alte concepte cheie venite din diferitele module ale programului de studii.	5
Fig. 2. Harta conceptuală care stabilește grafic structura temei cercetării.....	6
INTRODUCERE	7
CAPITOLUL 1: SEMNIFICAȚIA CONCEPTULUI DE METODĂ	10
1.1. Abordarea istorică a metodelor	10
1.2. Delimitări conceptuale	11
1.3. Metodele în relația sa cu „subiecții” acțiunii pedagogice	15
1.4. Accentuarea orientării pragmatice a metodelor	17
CAPITOLUL 2: METODE DIDACTICE SPECIFICE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR	21
2.1. Metode tradiționale și metode moderne.....	21
2.2. Noțiunea de metodă activ-participativă	32
2.2.1. Importanța metodelor activ-participative.....	34
CAPITOLUL 3: METODOLOGIA CERCETĂRII	40
3.1. Design-ul cercetării.....	40
3.2. Etapele experimentului	43
3.3. Analiza și interpretarea rezultatelor obținute.....	52
CONCLUZIILE CERCETĂRII.....	55
IMPLICAȚII ȘI RECOMANDĂRI EDUȚIONALE	57
ANEXE	59
BIBLIOGRAFIE.....	78

Parteneri:

UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„AUREL VLAICU”
ALBA IULIA

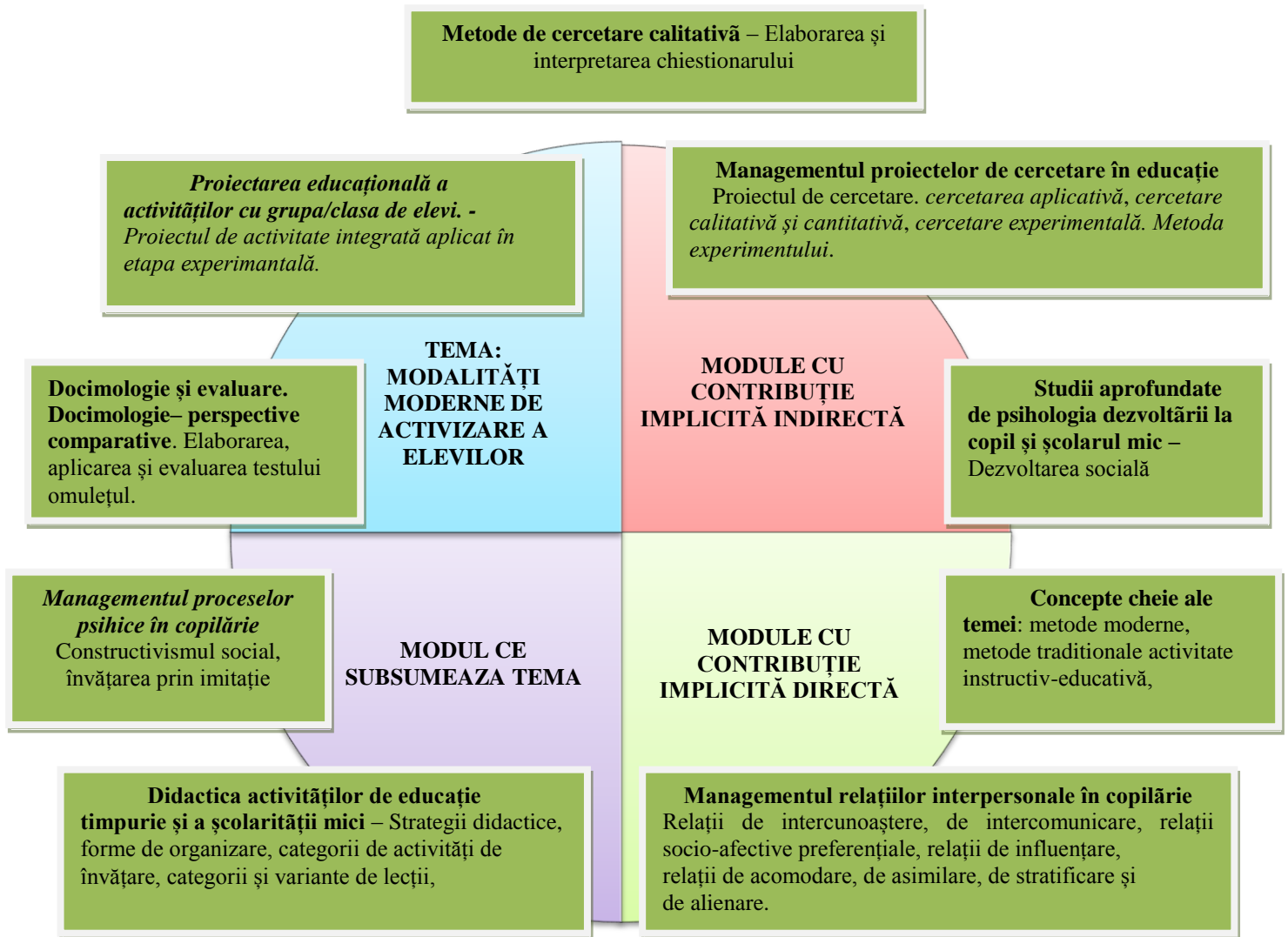

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

Fig. 1. Harta conceptuală - relația temei cercetării cu alte concepte cheie venite din diferitele module ale programului de studii.

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PENSIUNELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

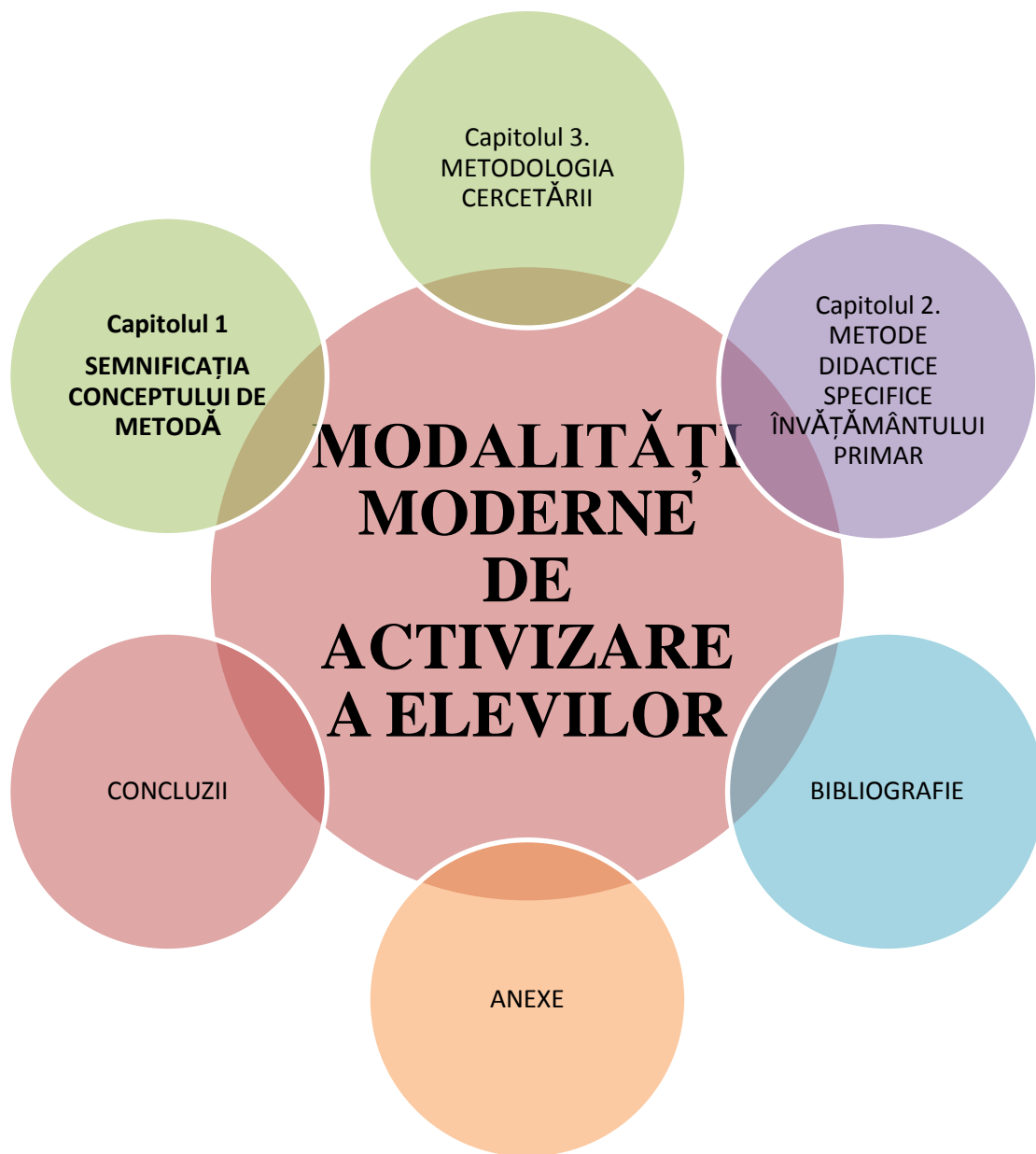

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
IOPOS DRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Fig. 2. Harta conceptuală care stabilește grafic structura temei cercetării.

Parteneri:

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Babeș-Bolyai
Cluj-Napoca

INTRODUCERE

Prin această lucrare am încercat să prezint câteva din multitudinea de metode care se pot folosi în învățământ. Am ales această temă deoarece cred eu, că în activitatea de învățare importante sunt și metodele pe care le folosești în dobândirea de cunoștințe noi. Prin educație copilul asimilează și interiorizează cultura și civilizația epocii, valorile sociale, pe care le înscrie în planul său comportamental. Prin învățare noi ne pregătim să facem față unor situații noi. Învățarea se produce conștient sau inconștient, din experiența unor situații de viață.

Metodele folosite în procesul de învățare pot să-ți ușureze acest demers sau din contră pot să îl îngreuneze, dacă nu se folosește metoda adecvată în funcție de vârstă, dezvoltarea gândirii, experiența faptică a preșcolarului, materie, precum și de scopul urmărit.

„Organizarea activității școlare fie în formă frontală ori colectivă (de muncă cu întregul colectiv al clasei, al anului de studiu etc.), fie în echipe (microgrupuri) sau individuală, ori combinatorie, ca cea sugerată de experimentul team teaching (bazată, între altele, pe o grupare flexibilă și mobilă a elevilor cu treceri de la activități cu grupuri mari, la acțiuni în grupuri mici, omogene și apoi la activități individuale) reclamă în mod inevitabil o metodologie adecvată acestor forme organizatorice.” (Ioan Cerghit, 1997, p. 36)

Metodele de învățământ („octos” = cale, drum „metha” = către, spre) reprezintă căile folosite în școală de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile elevilor de a acționa asupra naturii, de a folosi roadele cunoașterii transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea. „Calitatea pedagogică a metodei didactice presupune transformarea acesteia dintr-o cale de cunoaștere propusă de profesor într-o cale de învățare realizată efectiv de preșcolar, elev, student, în cadrul instruirii formale și nonformale, cu deschideri spre educația permanentă.” (Sorin Cristea, 1998, p. 303). Dezideratele de modernizare și de perfecționare a metodologiei didactice se înscriu pe direcțiile sporirii caracterului activ al metodelor de învățământ, în aplicarea unor metode cu un pronunțat caracter formativ, în valorificarea noilor tehnologii instrucționale în suprapunerea problematizării pe fiecare metodă și tehnică de învățare, reușind astfel să se aducă o însemnată

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

contribuție la dezvoltarea întregului potențial al elevului. Cerința primordială a educației progresiviste, cum spune Jean Piaget, este de a asigura o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităților de învățare și de muncă independentă, cu activitățile de cooperare, de învățare în grup și de muncă interdependentă.

În același timp, metodele didactice sunt planuri de acțiune cu funcție (auto) reglatorie (ansamblu de operații care se desfășoară în vederea atingerii unui scop) și modalități de acțiune (strategii de acțiune prin intermediul cărora elevul dezvăluie esența fenomenelor, proceselor, evenimentelor).

Utilizarea metodelor de învățământ vizează o triplă finalitate:-atingerea unor scopuri de cunoaștere (stăpânirea metodelor de gândire și a unor strategii cognitive de procesare a informațiilor);- atingerea unor scopuri de instruire (asimilarea unor cunoștințe, priceperi, deprinderi, a unor tehnici și operații de lucru); - atingerea unor scopuri formative (formarea și modelarea trăsăturilor de personalitate). Din perspectiva acestor finalități, sub aspect metodologic, întregul proces de învățământ poate fi asimilat cu un ansamblu de metode, respectiv de „căi” de instruire, orientate în special spre următorul obiectiv:-, însușirea și / sau elaborarea de către elevi a unor structuri cognitive și operaționale”. Ansamblul de metode asigură pentru cei care se instruiesc și / sau autoinstruiesc, calea de acces spre cunoașterea și transformarea realității înconjurătoare, spre însușirea tehnicii, culturii și civilizației.

În sens mai larg, metoda reprezintă o practică raționalizată, o generalizare confirmată de experiența didactică și / sau de experimente psihopedagogice și care servește la transformarea și ameliorarea naturii umane. În prezenta lucrare m-am oprit asupra acestei teme, deoarece prin combinarea anumitor metode și tehnici tradiționale și moderne aplicate atât în cadrul activităților dirijate, cât și în cadrul activităților liber creative, se urmărește atât însușirea de noi cunoștințe cât mai ales consolidarea cunoștințelor transmise în vederea educării preșcolarilor și în pregătirea lor pentru școală.

În prezenta lucrare m-am oprit asupra acestei teme, deoarece prin combinarea anumitor metode și tehnici tradiționale și moderne aplicate atât în cadrul activităților dirijate, se urmărește atât însușirea de noi cunoștințe cât mai ales consolidarea cunoștințelor transmise în vederea educării preșcolarilor și în pregătirea lor pentru școală.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1948

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Lucrarea de față își propune să aprofundeze toate aceste aspecte privind folosirea metodelor activ-participative, fiind structurată pe cinci capitole, după cum urmează:

Capitolul 1 prezintă noțiuni teoretice despre abordarea istorică a metodelor, delimitări conceptuale ale funcțiilor și abordarea metodelor, distincții ale trecerii de la metodele clasice la metodele moderne. Tot aici se tratează aspecte privind metodele în relația lor cu „subiecții” acțiunii pedagogice și accentuarea orientării pragmatice a metodelor.

Capitolul 2 este consacrat metodelor specifice învățământului primar, unde am abordat subiectul metodelor tradiționale și a metodelor moderne.

Capitolul 3 este destinat cercetării aplicative prin care se demonstrează faptul că atunci când există o preocupare pentru consolidarea cunoștințelor transmise în vederea educării școlarii, rezultatele nu întârzie să apară, observându-se progrese clare ale școlarii. În acest capitol sunt prezentate: scopul temei de cercetare, obiectivele propuse, ipoteza cercetării, modalitatea de desfășurare a cercetării precum și rezultatele înregistrate. Se axează pe câteva exemple de activități didactice desfășurate cu școlarii menite să stimuleze cultivarea unor trăsături pozitive de voință și caracter și combaterea celor negative.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
„AUREL VLAICU”
ARAD

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANXIOSEFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

CAPITOLUL 1: SEMNIFICAȚIA CONCEPTULUI DE METODĂ

1.1. Abordarea istorică a metodelor

Înainte de a urmări liniile principale ale dezvoltării metodelor de instruire se cuvine să recunoaștem că oricare dintre ele pe care le vom avea în vedere reprezintă, până la urmă, rezultatul constructiv al unei experiențe sociale, mai mult sau mai puțin îndelungate și vaste, a mai multor popoare și națiuni. Fiecare metodă este expresia unei practici educaționale generalizate, asupra căreia eminenti gânditori și filozofi, oameni de știință și de cultură, pedagogi și psihologi, cercetători și practicieni au efectuat, la timpul lor, cu atenție. Unii au mers chiar mai departe. Simțind sensul înnoitor al educației unei societăți aflate în pragul prefacerilor au întreprins proporțiile lor experiențe, ceea ce a permis să se dea contururi mai precise unor noi orientări metodologice. Nu se poate tăgădui, de exemplu, rolul progresist pe care l-au avut și în acest domeniul Școala Antichitatea grecească, Școala Renașterii, gândirea pedagogică de la sfârșitul secolului al XIX-lea sau cea actuală.

Începuturile instruirii, ale educației sunt legate de practici puțin evolute, rudimentare, în esență empirice, dependente de imitație și memorie, de exercițiu natural și de joc, care au dominat o lungă perioadă a istoriei educației. Cu timpul, s-a ajuns la comunicarea orală sub formă de narație și tradiție orală, de povește și exemplificări și, mai apoi, de dialog. Începând din secolul al V-lea î. Hr., metodele de instruire ce impuneau o strictă adeziune la tradițiile populare uzuale - observă J.Brubacher (1947), un istoric al educației - înclină să cedeze unor procedee mai critice. Începe să se impună conversația maieutică (socratică), inițiată de unul dintre cei mai mari dascăli ai tuturor timpurilor, Socrate. Ceva mai târziu, în Antichitate, odată cu apariția alfabetului și a scrisului pe papyrus, se făcea din nou un important pas înainte. Sistematizarea și răspândirea treptată a limbajului scris a contribuit la structuralizarea școlară a educației, căci învățarea lecturii a necesitat prezența unor tineri reuniți în jurul unui magister.

În școli, în epoca Renașterii, instruirea umanistă revine la metodele de memorare și reproducere, la studiul autorilor clasici prin expunerea de către magister, iar mai apoi la folosirea prelecturii.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"1 DECEMBRIE 1918"
ALBA IULIAUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Pedagogia contemporană duce mai departe firul continuității istorice a practicii școlare, căutând să valorifice critic, în spirit creator, ceea ce s-a putut acumula pozitiv în acest domeniu. Ea continuă să rămână adepta promovării în învățământ cu tot curajul, a unor metode active și a unor metode de acțiune practică, fundamentate însă pe o nouă concepție filosofică, umanistă în esență pe ideea unității dintre teorie și practică, dintre școală și viață, dintre cunoaștere și acțiune.

În general, pentru ”*școala modernă*”, metodele tradiționale didactice, bazate pe comunicarea directă, pe argumentarea demonstrațiilor etc. cu toată valoarea lor pozitivă care le-a asigurat un loc bine meritat în istoria școlii, prezintă numeroase neajunsuri și rămăneri în urmă de cerințe și nivelul la care a ajuns dezvoltarea învățământului. Se consideră, totuși, că unele metode „vechi”, departe de a-și fi relevat până în prezent marile lor capacități informative și formative, sunt susceptibile și evoluției; ele dispun încă de numeroase resurse proprii de revitalizare în perspectiva unui învățământ modern activ, euristic și intensiv, promotor al personalității plene, ceea ce le va menține viabile pentru multă vreme probabil, de aici înainte.

Astăzi însă nu se mai poate acționa exclusiv după metodele istorice construite. De aceea, paralel cu acest efort de optimizare, și nu de părăsire totală și nejustificată a așa-ziselor metode ”clasice” sau ”tradiționale”, atât timp cât ele mai pot fi recuperate pentru nevoile actuale, este necesar să se reînnoiască și mai mult spiritul predării, să se modernizeze întregul sistem de metode, făcând loc cu mai multă hotărâre unor noi metode, mai eficiente creației a epocii în care ne aflăm.

1.2. Delimitări conceptuale

Delimitări conceptuale: *tehnologie didactică, strategie didactică, metodologia instruirii*. Sintagma *tehnologia didactică* poate avea două accepțiuni:

- a. Ansamblu al *mijloacelor audio-vizuale utilizate în practica educativă* (sens restrâns, din ce în ce mai puțin utilizat).
- b. *Ansamblu structurat al metodelor, mijloacelor de învățământ, al strategiilor de organizare a predării - învățării*, puse în aplicare în interacțiunea educator-educat, printr-o strânsă corelare a lor cu obiectivele pedagogice, conținuturile transmise, formele de realizare a instruirii,

Parteneri:

UNIVERSITATEA ALBA IULIA
1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

modalitățile de evaluare. Această a doua accepție este mai curent utilizată și mai răspândită în ultimul timp.

Dacă raportăm conceptul de tehnologie didactică la contextul derulării educației, ajungem și la alte forme de definire ale acestuia: "*aplicarea descoperirilor științifice în vederea rezolvării unor probleme practice*" (Ioan Nicola, 1994, p. 306), presupuse de ansamblul acțional al predării - învățării - evaluării, demersul întreprins de profesor pentru aplicarea "*principiilor învățării într-o situație practică de instruire*" (R.J. Davitz, S. Ball, 1978, p. 106) etc.

Strategia didactică desemnează un demers acțional și operațional flexibil (ce se poate modifica, adapta), racordat la obiective și situații prin care se creează condițiile predării și generării învățării, ale schimbărilor de atitudini și de conduite în contexte didactice diverse, particulare.

Strategia reprezintă o schemă procedurală care vizează eficientizarea demersurilor didactice și este dimensionată astfel încât să prefigureze o realitate educațională generatoare de cunoaștere, mobiluri, credințe, valori, în condiții care se pot schimba. Termenul de strategie didactică/de instruire, indică modul de combinare și organizare cronologică a ansamblului de metode și mijloace alese pentru a atinge anumite obiective. Pentru pedagogul Marin Stoica, strategia didactică desemnează „modalitățile mai complexe de organizare și conducere a procesului de instruire pe baza combinării metodelor, a mijloacelor de învățământ și a formelor de grupare a elevilor, în scopul realizării obiectivelor pedagogice” (M. Stoica, 1996, p. 213).

Strategia didactică este caracterizată prin mai multe dimensiuni (Cucoș, 2002, p. 282):

- *Epistemologică* – prin faptul că este înainte de toate un construct teoretic, coerent, coextensiv anumitor reguli științifice;
- *Pragmatică* – în sensul că este menită să modeleze situații didactice concrete pentru a le maximiza eficiența;
- *Operațională* – deoarece include suite de operații corelate, în rezonanță cu situațiile didactice concrete;
- *Metodologică* – deoarece include ansambluri de metode și procedee didactice consonante și compatibile reciproc. Ioan Nicola (1994, pp.307-308) enunță câteva caracteristici ale strategiei didactice:

Parteneri:

UNIVERSITATEA AUREL VLAICU
ARADUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

a. Prin orice strategie de instruire se urmărește „*aparitia și stabilirea unor relații optime între activitatea de predare și cea de învățare*”; opțiunea pentru o variantă sau alta a strategiei didactice nu constituie un scop în sine sau o modalitate de „*a da culoare*” activității profesorului, ci reprezintă un mecanism menit să genereze efecte pozitive în învățarea preșcolărilor. Acest obiectiv constituie, de altfel, argumentul cel mai convingător al necesității perpetue de instituire de noi strategii educaționale în instituția școlară.

b Actualizarea oricărei strategii didactice impune "*îmbinarea dintre activitatea profesorului și cea a copilului*". În acest caz, vizăm două aspecte complementare: pe de o parte, în cadrul strategiei imaginate de către profesor trebuie incluse momente, situații, sarcini care să permită manifestarea activă a copilului în sens ascendent, în așa fel încât educatul să acceadă până la ipostaza de subiect care realizează „*învățarea independentă și creatoare*”; pe de altă parte, opțiunea pentru o strategie concretă de instruire trebuie să aibă ca repere decisive ritmul și calitatea rezultatelor activității desfășurate de copii.

În consecință, preferința subiectivă, strict personalizată a profesorului (pe baza a ceea ce „*place acestuia sau a ceea ce îl încântă*” dintr-un motiv sau altul) va fi cel din urmă argument utilizat în alegerea și realizarea unei strategii didactice. Factorul determinant, motivator pentru a dezvolta o formulă strategic - metodologică anumită trebuie să fie exterior subiectivității cadrului didactic și să se centreze pe nivelul intelectual al preșcolărilor, pe specificul activității lui etc. Atunci când educatorul primește „*semnale*” despre o activitate a copilului lipsită de performanțe, va trebui să supună unei evaluări atente propria strategie didactică (generatoare, într-o proporție variabilă, a insuficienței sesizate), cu scopul de a schimba, îmbunătăți, perfecționa calea de instruire adoptată. Fără a fi rezultatul unei alegeri discreționare sau capricioase, strategia didactică reprezintă, totuși, o „*manifestare și expresie a personalității profesorului*”.

3. Instituirea unei strategii de instruire se produce într-un „*câmp de factori*” și într-un registru variabil de posibilități. Deoarece în orice strategie sunt prezenți și factori întâmplători, cu o pondere și cu un rol necontrolabil în cadrul acțiunii pedagogice, „*finalitatea ei include un oarecare grad de probabilitate*”. Fiecare profesor posedă un arsenal metodologic propriu de instruire și actualizează multiple variante de strategii didactice. Experiența educațională a relevat adeseori faptul că valoarea sau calitatea acțiunii pedagogice este dependentă nu doar de „*cât de multe*

Parteneri:

UNIVERSITATEA AUREL VLAICU
ARAD

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

metode” poate operaționaliza un pedagog, ci și de inspirația sau „neobișnuitul” strategiei didactice concepute și aplicate (sau aplicabile). Putem accepta caracterul limitat (din punct de vedere numeric) al metodelor, însă nu și pe acela al strategiilor de instruire. Cele din urmă sunt nelimitate (desigur, în termeni teoretici), deoarece depind, alături de experiența profesională și de cultura psiho-pedagogică și metodologică, de creativitatea și imaginația formatorului, de nivelul comprehensiunii și adecvării profesorului la specificul fiecărei situații de predare / învățare etc. În ultimă instanță, competența metodologică a cadrului didactic se exprimă prin capacitatea acestuia de a elabora și actualiza strategii didactice eficiente.

Profesorii și copiii pot și trebuie să stăpânească mai multe moduri de abordare a învățării.

Existența unui număr mare de strategii de instruire, aplicate sau aplicabile în experiența educațională, a impus cerința de ale ordona, de a le tipologiza, după un ansamblu de criterii. R. Iucu (2001, p. 101) oferă o clasificare destul de cuprinzătoare a strategiilor instruirii:

După *criteriul conținuturilor și domeniilor psiho-comportamentale* vizate se disting strategii cognitive, afectiv-atitude, psihomotrice și mixte.

După *operațiile cognitive predominante*: strategii inductive, deductive, analogice (explicarea unui concept, fenomen prin analogie cu un altul cunoscut), transductive (prin apel la raționamente mai sofisticate de natură metaforică, eseistică, jocuri de limbaj etc.), strategii mixte (I. Cerghit și L.Vlăsceanu, 1998, p.p. 214-215).

După *gradul de structurare a sarcinilor de instruire*: strategii algoritmice (pe bază de structuri fixe, repetitive de acțiuni mintale); strategii semi-prescise (permițând și schimbarea traiectelor acționale); strategii euristice (axate pe explorare, descoperire pe cont propriu, prin încercare și eroare).

După *mediul de organizare a situațiilor de învățare*: strategii formale (la nivelul orei înscrise în program), semiformale (în contextele dinainte sau de după programul obligatoriu de instruire), extrașcolare (prin activități complementare traseelor didactice).

După *forma de organizare a copiilor*: individuală, pe grupe și frontală.

După *gradul de explicitare a conținuturilor*: directă, sugerată și ascunsă;

După *dimensiunea (cantitatea) conținutului transmis*: secvențială, integrată (pe unități tematice), globală;

Parteneri:

UNIVERSITATEA AUREL VLAICU
ARAD

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

După *gradul de intervenție sau asistență din partea cadrului didactic*: permanent, episodic, combinat;

După *coeziunea și gradul de legătură între diferitele secvențe*: episoade independente, autonome, episoade corelate pe plan sincron, episoade derivate pe un plan diacronic.

1.3. Metodele în relația sa cu „subiecții” acțiunii pedagogice

Metoda are o deschidere bidirecțională, spre ceea ce face și cum face profesorul, în raport cu „obiectivul” instrucției, dar și spre ceea ce face și mai ales cum face, cum procedează elevul, în dubla lui postură- de obiect și subiect, în același timp, al institutiei, al educației. Ambii parteneri nu sunt niște mașini, ci ființe omenești vii, cu toata diversitatea și toate incertitudinile pe care le comportă natura omului. Fiecare are biografia lui și metodele țin și de aceasta latura subiectivă.

Pentru profesor, metoda rămâne componenta cea mai intimă legată de exercitarea funcțiilor ce-i revin, de revelarea personalității sale. În mâna lui, metoda devine un instrument de organizare a „câmpului complex”, al actului pedagogic. Aplicând o metodă sau alta el întinde o punte de legătură între sine și elevii cu care lucrează; prin intermediul metodei intră în dialog, stabilește un anumit tip de relații cu aceștia, relațiile care influențează totdeauna natura și efectele învățării. Depinde de metoda și de tactul său pentru a crea acea interacțiune sau acea „atmosferă internațională” favorabilă îndeplinirii optime a sarcinilor propuse.

Simpla alegere a metodei nu este însă suficientă; ea trebuie adaptată de fiecare dată, ceea ce propune o anumită putere de imaginație, suferență, adecvate. Opțiunea pentru o metodă sau alta este condiționată de competența profesorului, de capacitatea lui de reflecție pedagogică și de analiză a situației de moment. Există o așa-numită compatibilitate sau incompatibilitate între structura de personalitate a profesorului și o metodă sau alta; fiecare profesor se atașează mai mult sau mai puțin de anumite metode, preferă pe unele sau neglijează altele. De obicei, el înclină să considere ca cea mai bună, metoda pe care o stabilește cel mai bine.

Metodele de învățământ sunt, adeseori, fie subestimate, supra estimate în funcție de personalitatea celui care le utilizează. Întrucât în contextul praxisului pedagogic factorului decisiv îl

Parteneri:

UNIVERSITATEA
„AUREL VLAICU”
ARAD
UNIVERSITATEA, 1 DECEMBRIE 1918
DIN ALBA IULIAUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

constituie profesorul majoritatea didacticienilor insistă mai mult asupra însemnătății formației și personalității acesteia, decât asupra metodei. Un profesor bun, dublat de o metodă bună va ajunge la rezultate și mai bune, iar un profesor slab, dacă folosește o metodă științific verificată este o posibil să ajungă și el la rezultate bune. O metodă poate să compenseze, în parte, carențele aptitudinale sau să pună în valoare cu și mai mare vigoare aptitudinile dorite. O metodă reflectă, într-o oarecare măsură nivelul general de cunoaștere al societății în domeniu. Cel care dă viață unui nou model, unei noi metode, prin pregătirea și iscusința sa, înregistrează în acest produs comportamental o anumită experiență pedagogică, teoretică și practică, ce aparține umanității sau națiunii din care face parte și pe care o servește.

În timp ce elevii internalizează acțiunea din afară, impusă de metoda de predare, nu este mai puțin adevărat că, în același timp, ea însăși, această metodă, devine expresia unei exteriorizări a personalității celor cu care lucrează. Ea este, deopotrivă, influențată și de alți factori subiectivi, unii ținând de psihologia vârstei și individualității elevilor, alții, de specificul clasei. „Metodele noi-sublinează Jean Piaget- sunt cele care țin seama de natura proprie a copilului și fac apel la legile constituției psihologice a individului și la cele ale dezvoltării lui.” Cu cât o metodă va fii mai adecvată situației psihologice date, cu atât efectele aplicării ei vor fii mai evidente; nicio o metodă nu poate fi considerată la fel de eficientă pentru orice situație, pentru orice categorie de elevi și mai ales pentru toți elevii.

La rândul ei, personalitatea celui care învață se modifică, se modelează nu numai sub influența conținutului ci și în funcție de caracterul activității pe care o depune pentru însușirea acestuia, de exercitiul mental și fizic la care este supus. Or, natura și modul activității sale intelectuale sunt în mare măsură dependente de caracterul metodei de învățare, sugerată de metoda de predare a profesorului. Metoda poate să creeze energiile intelectuale și forțele fizice, să ușureze sau să îngreuneze efortul de învățare, să sporească sau să diminueze capacitatea de muncă a elevilor; ea poate contribui la prescurtarea procesului de învățare și grăbirea ritmului de muncă sau, dinpotrivă, la prelungirea acestuia, atât cât este nevoie sau chiar dincolo de limitele dorite. Prin urmare, comportamentul de învățare se corelează cu metodele de predare, care exprimă comportamentele și atitudinile celui care predă,

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1948

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

1.4. Accentuarea orientării pragmatice a metodelor

Contrar practicilor tradiționale amenințate să cadă fie într-o individualizare excesivă a instruirii, fie într-o socializare exagerată a învățării, învățământul modern caută să ajungă la îmbinarea armonioasă a acestor două aspecte și să păstreze un echilibru între munca individuală și lucrul în grup. Didactica modernă este orientată către o nouă metodologie care caută să înlocuiască metodologiile nivelatoare, uniformizatoare și în locul acestora să promoveze metode pe măsura fiecărui copil, după trebuințele proprii și ritmul de învățare propriu (I. Cerghit, 2006, p. 67). I. Cerghit (2006) evidențiază următoarele evoluții calitative la nivelul metodologiei didactice: revigorarea metodelor clasice; promovarea metodelor centrate pe elev, pe acțiune și pe angajarea acestuia; metodele activ-participative; extensia metodologiei centrate pe grup; metodele interactive; atracția învățării prin descoperire; metodele euristice și metodele de învățare prin cercetare; accentuarea orientării pragmatice a metodologiei; metodele practic-aplicative; obținerea performanței prin raționalizare; metodele riguros structurate; deschiderea la impactul noilor tehnologii informaționale și de comunicare; instruirea asistată de calculator; reorientarea metodologiei în perspectiva învățării continue; accentuarea procesului de scientizare a metodologiei. Perfecționarea metodologiei didactice trebuie să fie realizată, mai ales, respectându-se principiile didactice. Individualizarea și diferențierea, activizarea și participarea / implicarea conștientă în învățare (care trebuie să devină autoînvățare) sunt criterii care nu pot fi eludate. Tendințele înregistrate în planul perfecționării și modernizării strategiilor educaționale sunt sistematizate și surprinse de M. Stanciu (2003, p. 229-234) în următoarele categorii: reevaluarea strategiilor tradiționale, criticate mai ales pentru caracterul pasiv al elevilor în procesul de predare-învățare; amplificarea impactului strategiilor de tip activ-participativ; accentuarea caracterului euristic al strategiilor didactice; diversificarea metodologiei didactice; folosirea unor metode de tip acțional, cu caracter aplicativ; însușirea unor metode și tehnici de muncă intelectuală; informatizarea strategiilor prin integrarea învățării asistate de calculator; îmbinarea activității frontale cu cea pe grupe și individuale; realizarea diferențierii și personalizării activității de instruire.

Parteneri:

UNIVERSITATEA APULEA
ALBA IULIA
UNIVERSITATEA, 1 DECEMBRIE 1989
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Pentru a sprijini instruirea centrată pe elev și utilizarea metodologiilor moderne de lucru la clasă, se va pune accent pe strategii de predare care să corespundă stilurilor individuale de învățare. În cadrul acestor strategii, elementele componente comportă o serie de modificări:

- Lecția pleacă de la experiențele elevilor și cuprinde întrebări sau activități care să îi implice pe elevi.
- Elevii sunt lăsați să aleagă singuri modul cum se informează pe o anumită temă și cum prezintă rezultatele studiului lor.
- Elevii pot beneficia de meditații, în cadrul cărora pot discuta despre preocupările lor individuale cu privire la învățare și pot cere îndrumări.
- Aptitudinea elevilor de a găsi singuri informațiile căutate este dezvoltată – nu li se oferă informații standardizate.
- Pe lângă învățarea specifică disciplinei respective, li se oferă elevilor ocazia de a dobândi aptitudini fundamentale transferabile, cum ar fi aceea de a lucra în echipă.
- Se fac evaluări care permit elevilor să aplice teoria în anumite situații din viața reală, cum ar fi studiile de caz și simulările.
- Lecțiile cuprind o combinație de activități, astfel încât să fie abordate stilurile pe care elevii le preferă în învățare (vizual, auditiv, practic / kinetic).
- Lecțiile înlesnesc descoperirile făcute sub îndrumare și solicită participarea activă a elevilor la învățare.
- Lecțiile se încheie cu solicitarea adresată elevilor de a reflecta pe marginea celor învățate, a modului cum au învățat și de a evalua succesul pe care l-au avut metodele de învățare în cazul lor. Utilizarea strategiilor educaționale centrate pe subiectul învățării implică o serie de modificări sub aspect organizatoric. Din punct de vedere spațial, educatorul va fi atent la schimbările pe care le va realiza în funcție de organizarea locului desfășurării activității. În plan temporal, educatorul va decide cum trebuie organizată și desfășurată integrarea acestor strategii în procesul de învățământ, dat fiind faptul că sunt consumatoare de timp. Din perspectivă curriculară, sunt implicate o serie de exigențe referitoare la modul de parcurgere a programei școlare, ritmul optim al acesteia, modalitățile de folosire a suporturilor curriculare sau a altor auxiliare. Sub aspect relațional, apare problema în ce măsură educatorii din sistem sunt dispuși la constituirea unui alt tip de relație cu

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

elevii lor, bazată pe cunoaștere și autocunoaștere, creștere a gradului de autonomie a elevului, nondirectivitate și stimulare a creativității, implicarea elevilor în rezolvarea sarcinilor și problemelor prin delegarea relativă a responsabilităților de la educator la copil, comunicare asertivă și negociere, ascultare activă și empatică, gândire critică și reflexivă. La nivel managerial, devine prioritar cum trebuie și poate fi organizat procesul de învățământ pentru a asigura centrarea pe subiectul învățării și cum se poate asigura egalitatea șanselor în acest context (V.Cojocariu, E. Seghedin, M. Predescu, F. Domunco 2006, p. 68-69). Sintetizând descrierile tehnicilor și exemplurilor concrete, E. Seghedin, M. Ioachim, F. Domunco (2006, p. 252-254) enumeră un set de caracteristici ale strategiilor centrate pe subiectul care învață:

- fundamentează o acțiune educațională constituită ca experiență construită;
- asigură atingerea obiectivelor personale de învățare construite de subiect pornind de la finalitățile unitare propuse colectivului;
- susțin parcurgerea traseului cunoașterii de sine: autodescoperire, imagine de sine, stima de sine, autocontrol și autodeterminare;
- concentrează un nucleu al învățării sociale constituit pe identitatea persoanei și inter învățare;
- construiește inter învățarea prin valorificarea experiențelor diverse de cunoaștere;
- dezvoltă diverse tipuri de învățare, în funcție de obiectivele propuse subiecților de organizatorul învățării;
- valorifică ceea ce știe, ceea ce știe să facă și ceea ce vrea să devină subiectul ca punct de plecare în învățare;
- determină construirea intereselor pentru activitatea de învățare și susțin dezvoltarea motivațiilor pentru autoînvățare;
- susțin dezvoltarea inteligenței emoționale, a creativității, ca și semne de distincție individuală;
- au valențe terapeutice deosebite putând fi utilizate și pentru mai buna cunoaștere a copiilor și chiar pentru a îndepărta constructe nefaste ale personalității;
- valorifică situații de învățare prin descoperire, dezvăluind capacități și competențe ale subiectului;

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- dezvoltă capacitățile copiilor, deoarece îi pune în situația de a exersa, a compune și re-structura cunoașterea de care dispune la un moment dat;
- determină subiectul să caute noi surse de cunoaștere și de aplicare a acesteia;
- construiesc un tip de învățare agreabil, plăcut și eficient, în același timp, respectând particularitățile anatomo-fiziologice și psihice ale subiecților;
- construiesc o învățare eficientă, fundamentând o pedagogie a grijii față de sine și față de celălalt;
- nu forțează rezultatul imediat al învățării, fiind adesea structurate pe secvențe de evaluare amânată;
- intră în combinație strategică cu tehnici de evaluare formativă și autoevaluare;
- se construiesc prin exersarea tehnicilor de comunicare eficientă, de mediere și negociere;
- respectă un timp personalizat în învățare.

Strategiile centrate pe subiectul învățării sunt determinate de o multitudine de complexă de factori. Acest proces de formare se orientează spre scopul de a spori succesul elevilor, concentrându-se pe ceea ce este necesar pentru a îmbunătăți experiența de învățare a elevilor și implicarea lor activă în acest proces, precum și satisfacția pe care le-o dă această învățare. Acest lucru trebuie să se înscrie în contextul general al îmbunătățirii oportunităților oferite tinerilor în cadrul dezvoltării unei piețe moderne a muncii. Scopul implicit este de asemenea acela de a le permite să aibă încredere în procesul de învățare, astfel încât să poată continua să își pună în aplicare aptitudinile de învățare la locul de muncă, la vârsta maturității, precum și în procesul de învățare continuă.

Parteneri:

UNIVERSITATEA ALBA IULIA
1919

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

CAPITOLUL 2: METODE DIDACTICE SPECIFICE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR

2.1. Metode tradiționale și metode moderne

Metode tradiționale

Explicația este metoda expunerii, în care predomină argumentarea rațională. Explicația ca metodă de lucru își găsește largă sferă de aplicație în grădiniță, deoarece însoțește întreg procesul instructiv-educativ, completând cu succes celelalte metode de lucru. Astfel, în cadrul activităților frontale dirijate, cât și a celorlalte activități desfășurate pe parcursul zilei, explicația înlesnește însușirea cunoștințelor, înțelegerea și completarea lor cu ajutorul educatoarei.

Explicația completează în mod automat demonstrația și își are ca teren direct de desfășurare activitățile de observare, lecturi după imagini, activitățile matematice. Explicația contribuie, deasemenea, la crearea premiselor însușirii unor deprinderi tehnice de lucru și a unor modalități de acțiune (*de exemplu* la activitățile de desen, modelaj, aplicații, confecții, educație fizică, educație muzicală etc.). Reușita acestor activități depinde de corectitudinea cu care a fost aplicată explicația.

Prin explicație educatoarea reușește să concentreze atenția copiilor spre aspectul dorit, dar contribuie și la cunoașterea cauzelor obiectului în studiu. Mai dificil pare a fi explicațiile referitoare la obiecte sau fenomene pe care copiii nu le percep în momentul respectiv. În această situație, educatoarea apelează la reprezentările formate anterior sau folosește anumite texte literare, versuri, povestiri, povești, tablouri, ilustrații, diverse piese muzicale, care sunt în concordanță cu tema explicației și constituie punct de sprijin pentru noile cunoștințe.

Povestirea, metodă preponderent verbală, expozitivă este „acasă” în educația preșcolară; este folosită pentru prezentarea unor texte literare, cu caracter realist, științific sau fantastic, în special în activitățile destinate educației limbajului și dezvoltării capacităților de comunicare. Ca procedeu, poate să apară și în contextul unor activități muzicale. În cadrul observației după natură, în anumite momente ale convorbirilor, la începutul jocurilor didactice; de asemenea unele activități libere pot să debuteze cu o scurtă povestire, rostul ei fiind acela de a trezi interesul copiilor.

Cerințele pedagogice față de povestire țin tot de respectarea normativității didactice. Astfel:

Parteneri:

UNIVERSITATEA AUREL VLAICU
ARAD
1919Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- povestirea trebuie să utilizeze un limbaj accesibil, clar, logic și, în special expresiv ;
- conținutul povestit trebuie să fie selectat cu grijă pentru a reține tot ceea ce este esențial, cu renunțarea la detaliile care îngreunează înțelegerea;
- povestirea trebuie să se sprijine pe material intuitiv și să facă apel la fondul de reprezentări al copiilor, stimulând combinatorica lor, dezvoltarea imaginației, captând și reținând atenția o secvență temporală convenabilă, ceea ce se constituie ca o exersare utilă pregătirii pentru școală;
- fiind centrată pe educatoare, participarea „activă” a copiilor poate fi asigurată în plan afectiv.

Povestirea are și o metodă conexă- repovestirea- care plasează ca actor principal copilul sau grupul de copii; acestora li se formulează sarcina de a reconstrui prezentarea unui subiect ce li s-a povestit anterior în general se utilizează pentru repovestire seturi de imagini care, prin succesiunea lor (dată de educatoare sau restabilită de către copii, ca primă sarcină), sugerează firul logic al conținutului. Ele asigură și suportul intuitiv al demersului cognitiv și verbal în care copiii se angajează activ și conștient; de asemenea, reprezentând o selecție din conținut asigură și sinteza acestuia. Repovestirea este, într -o oarecare măsură, o aplicație practică, la nivelul copilului, a povestirii; el poate fi determinat să înțeleagă ușor cât este de utilă capacitatea de a te exprima corect, coerent și expresiv. Ea vizează direct principiul însușirii conștiente și active și implicit pe celelalte principii. Utilizate corelativ, povestirea și repovestirea ajută considerabil la construcția temeiniciei cunoștințelor și oferă cadru adecvat retroacțiunii.

Demonstrația. Toate lucrările de didactică leagă numele demonstrației de același verb latin demonstro-demonstrare, cu sensul de a arăta, a înfățișa (el are și sensul de a dovedi, dar care nu intră în discuție aici). O putem defini ca fiind metodă de predare - învățare, în cadrul căreia mesajul de transmis către preșcolar se cuprinde într-un obiect concret, o acțiune concretă sau substitutele lor, iar scopul este de a asigura un suport concret – senzorial, care va facilita cunoașterea unor aspecte ale realității sau reproducerea unor acțiuni ce stau la baza unor comportamente de ordin practic, profesional etc. Demonstrația este prezentă într-o formă sau alta, în toate materiile de învățământ. Este utilizată cel mai frecvent în disciplinele care explorează direct o realitate concretă sau în cele care pun pe primul plan un anumit aspect executoriu. Există însă diferențe între demonstrația didactică și demonstrarea deductivă, teoretică, utilizată de pildă, la matematică.

Parteneri:

UNIVERSITATEA DE
MĂDĂCĂRIE ȘI FARMACIE
"CAROL DAVILA"
BUCUREȘTI

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
IOPOS DRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

La baza demonstrației se află un suport material (natural, figurativ sau simbolic), de la care se pleacă și se construiesc reprezentări, constatări, interpretări. Și limbajul se poate constitui în suport al demonstrației, în măsura în care un nivel mai „concret” al acestuia potențează explicitări mult mai abstracte. Demonstrația sprijină procesul cunoașterii atât pe traiectul deductiv, prin materializarea și concretizarea unor idei în construcții ideatice de ordin inferior, cât și pe traiectul inductiv, prin conceptualizarea și „desprinderea” de realitate, prin decantarea unor cadre idealizate de operare, ce garantează pătrunderea și explicarea mai nuanțată și mai adâncă a realității. S-ar putea delimita *cinci forme de demonstrație* relativ distincte, în funcție de mijlocul pe care se bazează fiecare:

- demonstrația cu obiecte în stare naturală;
- demonstrația cu acțiuni;
- demonstrația cu substitutele obiectelor, fenomenelor, acțiunilor;
- demonstrația de tip combinat;
- demonstrația cu mijloace tehnice.

Demonstrația cu obiecte: se caracterizează prin faptul că sursa principală a informației preșcolarului constă dintr-un obiect natural (roci, semințe, plante, etc), iar pe cât este posibil încadrate în contextul lor de existență (de pildă, plantele sau unele animale de laborator). Avantajul este că imprimă învățării o notă deosebit de convingătoare, dată fiind evidența faptelor constatate de preșcolari în acest fel. Pentru folosirea acestei metode trebuie îndeplinite anumite cerințe didactice ca:

- așezarea și gruparea preșcolarilor să fie concepute astfel încât să favorizeze receptarea convenabilă de către toți;
- obiectele să le fie prezentate preșcolarilor numai atunci când trebuie să fie explicate pentru a nu reprezenta o continuă cauză de distragere a atenției.
- sensibilizarea și orientarea în prealabil a elevilor asupra obiectelor ce urmează a fi demonstrate;
- acordarea unui scurt timp de satisfacere a curiozității elevilor atunci când obiectele prezintă niște aspecte deosebit de atrăgătoare prin ineditul lor;
- prezentarea preșcolarului de situații tipice din realitate;

Parteneri:

UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU”
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANXIOSE

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- atunci când obiectele sunt prea mici sau de prea mare varietate este indicat ca prezentarea lor să se facă în colecții.

- ori de câte ori situația o îngăduie, obiectele să fie percepute prin participarea cât mai multor simțuri;

- să se pornească de la intuirea întregului, să se continue cu prezentarea analitică, să se încheie cu revenirea la ansamblu.

- prezentarea „în dinamismul lor, în diferite stadii de dezvoltare”;

- în discuție pot fi aduse și restricțiile acestei metode: substanțele nocive sau periculoase să fie manevrate exclusiv de către educator și niciodată lăsate la îndemâna copiilor; să nu fie utilizate în demonstrație obiecte care perturbă procesul didactic sau care degradează fizic sau moral lăcașul de educație.

- demonstrația să treacă în starea de exercițiu de cunoaștere pentru copil.

Demonstrația cu acțiuni: poate fi prezentă în toate disciplinele de învățământ, care urmăresc căpătarea unei deprinderi. Cerințele didactice de respectat sunt următoarele: rămân valabile și aici toate cerințele formale privind așezarea, gruparea, instruirea prealabilă a preșcolarilor; o exersare prealabilă suficientă a acțiunii de către instructor; demonstrația să fie înfăptuită efectiv; să se împletească în cât mai scurt timp cu exercițiul; să se sprijine pe explicațiile educatorului (apar situații când este nevoie să dividă acțiunea și să o explice parte cu parte, după cum poate fi mai productivă explicația completă, alternativ cu execuția completă.

Demonstrația cu substitute: are o extensie deosebit de mare, substitutele sau materialele confecționate sau preparate, putând sta adesea mai ușor la îndemâna educatorului. Substitutele se înfățișează sub mai multe variante concrete: planșe (desene fidele originalului; scheme cu caracter convențional; liste de modele lingvistice; tabele statistice, reprezentări grafice, diferite domenii; scheme ale unor procese); hărți din diferite domenii; fotografiile și tablouri; materiale tridimensionale (machetele, corpurile geometrice). Ele pot adesea să reprezinte chiar majoritatea materialelor intuitive la multe dintre materiile școlare. Motivația frecvenței acestei utilizări este multiplă: distanța în timp și spațiu; alcătuirea prea complicată a obiectelor și fenomenelor din realitate; imposibilitatea recurgerii la existențe naturale; substitutele pot sta la dispoziția învățământului timp nelimitat; efortul financiar mai mic. Cerințe didactice care ar trebui respectate sunt: așezarea și

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

dispunerea în spațiu a preșcolarilor; respectarea unor exigențe didactice de execuție prin sugerarea proporțiilor dimensionale ale diferitelor realități substituie, fie prin utilizarea diverselor procedee de redare, care le sporesc caracterul inteligibil: linii îngroșate, linii punctate, trasare cu culori diferite, conformarea la exigențele de ordin estetic etc.

Demonstrația combinată. Combinațiile demonstrative care apar în forme relativ constante sunt: demonstrația prin experiențe și demonstrația prin desen didactic.

„Demonstrația prin experiențe reprezintă combinația dintre demonstrația cu obiecte și cea cu acțiuni. Ea implică acțiunea de provocare a unui fenomen, concomitent cu explicarea obiectelor care se transformă prin respectivul fenomen”(Cosmovici, A., 2005, p.153).

„Demonstrația prin desen didactic se concretizează în efectuarea desenului de către educator în fața preșcolarilor, aceștia din urmă desenând în paralel cu el. Combinația ce se cuprinde aici este cea dintre o acțiune și un substitut.” (Cosmovici, A., 2005, p.154).

Scopul este dublu: însușirea sau adâncirea informației preșcolarului și formarea deprinderii lui de a reda grafic. Metoda se utilizează datorită ușurinței înțelegerii și însușirii materiei de către copil și prin sporirea durabilității reținerii, grație asocierii imaginii cu trasarea prin desen. Cât privește regulile de respectat, ele rezultă din însumarea celor menționate în dreptul fiecărei componente implicate în fiecare din aceste două forme combinate.

Demonstrația cu mijloace tehnice: Această formă de demonstrație, se sprijină pe mijloacele tehnice: mijloace audio; mijloace video; mijloace audio-vizuale. Motivarea folosirii mijloacelor tehnice este foarte concretă, adică:

- redau cu mare fidelitate, atât în plan sonor, cât și vizual;
- pot surprinde aspecte care pe altă cale ar fi imposibil sau cel puțin foarte greu de redat;
- grație diferitelor tehnici de trucaj, pot separa, descompune și reda fenomene insesizabile pe altă cale;
- ele permit reluarea rapidă, ori de câte ori este nevoie, așadar evită consumul stânenitor de timp;
- datorită ineditului pe care îl conțin și chiar aspectul lui estetic pe care îl implică, ele sunt mai atractive pentru elevi și mai productive.

Parteneri:

UNIVERSITATEA APULEIA
ALBA IULIA
UNIVERSITATEA, 1 DECEMBRIE 1948
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANXIOSE

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Cerințele pe care le implică sunt: organizarea specială a spațiului în care se fac demonstrațiile de acest fel; alegerea judicioasă a momentului utilizării demonstrațiilor de acest fel; pregătirea specială a educatorului pentru utilizarea și pentru întreținerea în stare funcțională a dispozitivelor, materialelor, aparaturii cuprinse în acest demers.

Conversația este metoda de instruire și educare a copiilor cu ajutorul întrebărilor și răspunsurilor. Această metodă presupune ca preșcolarul să posede un material perceptiv, pe baza căruia să se poată discuta.

Metoda conversației constituie prilejul de a stabili unele aspecte semnificative, de a le preciza după ce ele au fost transmise, studiate și se completează cu noi secvențe. Copiilor li se formează deprinderea de a-și exprima gândurile cu ajutorul cuvintelor, de a expune acele cunoștințe despre care este vorba la un moment dat. Contribuie pe deplin la sistematizarea cunoștințelor și imprimarea lor bine în memorie. Copiii au posibilitatea, sub îndrumarea educatoarei, să facă asociații între cunoștințele anterioare, să-și spună părerea și să facă comparații, trăgând anumite concluzii sau să argumenteze cu exemple proprii subiectul abordat. Întrebările adresate de către educatoare trebuie să fie scurte, precise, clare, la obiect.

Tema conversației trebuie să ofere copilului sistematizarea cunoștințelor dintr-o succesiune logică de întrebări și răspunsuri bine gândite, eșalonate și conduse de educatoare. Metoda conversației își găsește aplicabilitate în special la grupele mari, dar începe cu grupa mică sub forma dialogului. La grupa mare pregătitoare, metoda conversației se va axa pe aspecte care duc la cunoașterea cât mai diversă, obiectivă a lumii, a mediului ambiant pe toate domeniile de activitate.

Exercițiul. Această metodă vine să completeze, să sistematizeze și să segmenteze toate deprinderile de muncă practică, intelectuală, etc. încă de la venirea copilului în grădiniță și până la plecarea lui la școală. Constă de fapt în repetarea unor deprinderi de muncă: intelectuală, practică, în mod sistematic, în scopul consolidării diferitelor acțiuni ale copilului. Exercițiul își găsește teren de exprimare pentru copil pe tot parcursul activităților, astfel:- exercițiul înseamnă chiar salutul la intrarea în grădiniță, apoi;- îmbrăcarea, servitul mesei civilizată;- pregătirea sălii de grupă pentru activități.

În cadrul activităților frontale dirijate, exercițiul este nu numai o modalitate de observare, dar este și o necesitate, fără exercițiu copilul "uită" și nu-și consolidează deprinderile de muncă

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"1 DECEMBRIE 1918"
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

necesare, indiferent de natura lor. Pentru a aplica această metodă trebuie să ținem seama de gradarea exercițiilor de la: "*simplu la complex*" și de la "*ușor la greu*".

În cadrul *activităților de scriere*, la început copilul apasă tare, rupe creionul, strânge puternic creionul în mână, schimbă poziția corpului, ceea ce îl obosește foarte mult. Sub îndrumarea educatoarei și prin exercițiu foarte mult, copilul își va elimina aceste neajunsuri. O importanță deosebită o are coordonarea corectă dintre ochi - mână, care trebuie să stea în atenția educatoarei, pentru a nu-și forma greșit poziția scris-citit. Coordonarea analizatorului vizual și auditiv. Aceasta înseamnă că mișcărilor se diferențiază, devin mai precise, ca urmare a faptului că procesul de excitație se restrânge tot mai mult la celulele nervoase care dirijează direct activitatea mușchilor mâinii. Schimbările propuse de educatoare sporesc interesul copiilor pentru a efectua același exercițiu, dar sub altă formă.

Metoda exercițiului se poate aplica cu succes în cadrul activităților matematice pentru însușirea în mod conștient a tuturor exercițiilor, problemelor matematice, pentru formarea și consolidarea reprezentărilor matematice și aplicarea imediată în practica activităților din grădiniță-familie. Folosirea judicioasă în cadrul activităților a metodei exercițiului contribuie la dezvoltarea gândirii, a independenței în acțiune, în mișcări. În același timp, se stimulează activități creatoare și se creează condiții pentru dezvoltarea aptitudinilor copiilor, fiecare exersând mai mult în direcția în care-i place.

Observația este o metodă bazată pe relația directă cu realitatea înconjurătoare; este o metodă intuitivă. Ea este folosită în grădiniță în special ca observație dirijată, maniera acesteia urmărindu-se a se interioriza la nivelul copilului, constituindu-se ca bază pentru ceea ce mai târziu va fi observație independentă. Forma de observare independentă poate să apară ca procedeu în cadrul excursiilor și vizitelor concepute ca un alt set de metode de organizare a actului învățării, la vârsta de referință.

Observația dirijată ca metodă este deosebit de importantă acum pentru că, prin caracterul ei organizat, chiar prin integrarea sa într-un sistem de abordare a cunoașterii realității înconjurătoare, îl ajută pe copil să descifreze mai repede și mai corect lumea în care trăiește. Este o metodă preponderent folosită în activitățile de cunoaștere a mediului înconjurător dar, în special ca procedeu, poate să apară și în alte activități obligatorii.

Parteneri:

UNIVERSITATEA APULEIA
ALBA IULIA
UNIVERSITATEA, 1 DECEMBRIE 1989
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Babeș-Bolyai
Cluj-Napoca

Efectele sale principale la nivelul copilului preșcolar sunt:

- dezvoltarea deprinderii de investigare ordonată a unui aspect;
- dezvoltarea capacității de a urmări un plan corelat unui scop formulat, deocamdată, de adult;
- dezvoltarea capacității de analiză, abstractizare și de sinteză, generalizare;
- dezvoltarea spiritului de observație;
- trezirea interesului de cunoaștere, a dorinței de a cunoaște, a curiozității etc.

Din punctul de vedere al relației sale cu principiile didactice, se pot face următoarele considerații:

- se află în relație directă, explicită cu principiul intuiției pentru că se bazează pe acesta;
- necesită ca demersul său să fie accesibil fiecărui palier de vârstă căruia i se adresează; mai mult, se impune ca pe parcursul derulării observației dirijate să se ia în considerație și particularitățile individuale ale fiecărui copil, pentru a se asigura efectele formative ale aplicării ei la nivelul întregului grup de lucru;
- inclusă fiind ca metodă într-un sistem de activități, ea presupune a fi angajată sistematic; derularea sa în sine presupune, deasemenea, aplicarea principiului sistematizării cunoștințelor, în planul de observație existând momente explicite în acest sens, cu referire punctuală la conținutul observat;
- cu principiile celelalte se află, în general, într-o relație implicită, în sensul că, bine utilizată, ea contribuie activ la crearea premiselor de aplicabilitate a cunoștințelor însușite, la conștientizarea acestora prin înțelegere; acest lucru este posibil numai prin implicarea conștientă și activă a copilului în demersul observativ; de asemenea, contribuie în timp la însușirea temeinică a cunoștințelor, la formarea la fel de temeinică a deprinderilor;
- observația oferă și cadrul de acțiune plenară a principiului retroacțiunii, cu rol reglator pentru însăși derularea ei; efectele benefice asupra copilului, ale aplicării sale corecte și consecvente se constituie ca bază a formării capacității de autoreglare a comportamentului lui, inclusiv în timpul utilizării ei.

Parteneri:

UNIVERSITATEA ȘTIINȚELOR
AGRICOLE ȘI VETERINARE
"MATEI CAZIANU"
CLUJ-NAPOCA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
IOPOS DRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Metode moderne

Ca metode moderne se aplică în practică algoritizarea, modelarea, problematizarea, învățarea prin descoperire și tratarea diferențiată.

Modelarea în știință și tehnică: Prin model se înțelege un sistem mai simplu, elaborat ca un înlocuitor a unui sistem mai complex (originalul) și care, pe baza analogiei lui cu sistemul original, servește ca mijloc de a studia indirect proprietățile și transformările posibile ale sistemului original. Deci, prin modelare se înțelege metoda de a cerceta obiecte și fenomene din natură și societate cu ajutorul modelelor. Modelarea presupune, ca metodă de predare, folosirea modelelor în cadrul activităților de predare-învățare, principala funcție având-o cea demonstrativă și cognitivă. Modelul, de fapt, ilustrează obiectul original prin felul cum este conceput, confecționat, prezentat copiilor spre observație, pentru a-i descoperi caracteristicile sub aspectele esențiale, conduse de educatoare spre intuiția copilului. Modelarea își are efectul în cadrul activităților de exercitii grafice, desen, pentru a aprecia în special proporția dintre obiecte, având un punct de reper stabilit de educatoare (modelaj, confecții etc.).

Problematizarea această metodă presupune crearea unor situații problematice, care antrenează și oferă copiilor posibilitatea de a surprinde diferențe, relații dintre obiectele și fenomenele realității, între cunoștințele anterioare și noile cunoștințe, prin soluții pe care ei înșiși le elaborează sub îndrumarea educatoarei. Ceea ce caracterizează problematizarea este crearea unor situații conflictuale, problematice în gândirea copilului. Aceste situații apar atunci când copilul observă un dezacord între anumite cunoștințe și problema care se cere a fi rezolvată, indiferent de categoria de activitate (activități matematice, cunoașterea mediului), când este pus în situația de a alege din cunoștințele sale numai pe cele care-l ajută să rezolve o problemă dată sau când există contradicții între modul de rezolvare teoretică și cel de rezolvare practică a unei probleme. În cadrul activităților de dezvoltare a vorbirii, problematizarea se poate aplica în cadrul jocurilor didactice orale.

Algoritizarea este metoda care se bazează pe cuceririle psihologice privitoare la operativitatea gândirii. Un algoritm este un procedeu, o regulă bine determinată de a rezolva o problemă tipică. Dacă algoritmul este urmat corect, după un anumit număr de operații, se va găsi în

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"1 DECEMBRIE 1918"
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

mod cert soluția problemei. Se pune întrebarea dacă putem transpune și în învățământul preșcolar această metodă. Exercițiile de formare de grupe de obiecte după un anumit criteriu, de formare de perechi, de aranjare în șir crescător și descrescător a grupelor de obiecte sunt de fapt niste algoritmi pe care copiii i-au însușit în mod conștient. Este important ca în formarea algoritmilor să se respecte două momente esențiale: fixarea lor și aplicarea repetată. Educatoarea trebuie să aprecieze just folosirea algoritmilor, să elimine problemele stereotipe, mecanice, care nu conduc la dezvoltarea gândirii, a creativității.

Învățarea prin descoperire:

Pentru ca în procesul de învățământ copilul să devină cât mai activ și munca să-și imprime un caracter creator, educatoarea caută permanent noi metode și procedee care să vină în sprijinul său prin descoperirea noului. Una din aceste metode eficiente și creative este " învățarea prin descoperire ". Această metodă oferă cunoștințe durabile, solide având în prim plan dezvoltarea gândirii, creativitatea și nu memorizarea, obligă copilul să nu se mulțumească cu ce i se spune, ci să aibă gândire critică, obiectivă, disciplinată și cere un volum de observații, analize, aprecieri, trecerea de la analiză la sinteză, de la concret la abstract, dezvoltă perseverența, voința, modelează aptitudinile de investigație. Această metodă se aplică ținând cont de nivelul dezvoltării psiho-fizice și intelectuale ale copiilor, altfel duce la eșec, neaccesibilitate, sau la confuzii.

Metoda acvariului este o tehnică ce evaluează comportamentul preșcolarului în timpul unei activități de învățare organizată în grup precum și evaluarea comportamentului întregului grup. Obiectivul acestei metode este rezolvarea creativă a unei sarcini de învățare și evaluarea comportamentelor individuale și de grup.

Tehnica blazonului propune completarea compartimentelor unei scheme cu desene, jetoane, cuvinte sau propoziții care prezintă sinteza unui aspect real.

Obiective:

- identificarea caracteristicilor unei teme sub formă simbolică sau scrisă;
- realizarea unei sarcini comune într-un timp dat, într-o atmosferă relaxantă și cooperantă.

Cvintetul este o metodă de reflecție ce constă în crearea a cinci versuri respectând cinci reguli în scopul de a sintetiza conținutul unei teme abordate. Este tehnica prin care se rezumă și

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"1 DECEMBRIE 1918"
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

sintetizează cunoștințe, informații, sentimente și convingeri. Cvintetul este o poezie cu 5 versuri. Obiective urmărite:

- să sintetizeze cunoștințele și informațiile despre un subiect;
- să exprime gânduri, idei, sentimente personale asupra subiectului prin intermediul cuvântului.

Lotus este o modalitate interactivă de lucru în grup care oferă posibilitatea stabilirii de relații între noțiuni pe baza unei teme principale din care derivă alte opt teme.

Obiective: stimularea inteligențelor multiple și a potențialului creativ în activități individuale și de grup pe teme din domenii diferite.

Braistormingul este o altă metodă folosită destul de des și aproape la toate materiile. Este metoda prin care se dezvoltă creativitatea preșcolarilor prin exersarea gândirii divergente, care solicită găsirea unor soluții proprii pentru problemele propuse. Le prezintăm tema, sarcina și cerem preșcolarilor să găsească cât mai multe idei pentru a rezolva sarcina respectivă sau pentru a realiza un produs. Sa constatat că se obțin rezultate uimitoare la orele de abilități practice când le propunem să realizeze un anumit produs și când le cerem părerea cum am putea realiza produsul respectiv. Ideile lor sunt nemaipomenite, bogate în originalitate și creativitate și de multe ori sunt obligată să recunosc că nu m-aș fi gândit la varianta respectivă. Alteori le prezintăm un obiect, un produs și le cerem să-i găsească cât mai multe întrebunișări, cât mai multe posibilități de valorificare. Odată ce au fost generate ideile, le cerem să se gândească la aplicarea lor în practică, la materializarea lor și de aici se nasc alte idei, urmând ca în final să ne oprim la cele pe care le considerăm mai utile, mai accesibile posibilităților noastre și mai lesne de realizat. Sunt doar câteva din metodele utilizate, dar numărul lor este mult mai mare și diferă de la o materie la alta, de la o situație de învățare la alta.

Jocul didactic reprezintă o metodă de învățământ în care predomină acțiunea didactică simulată. Psihologia jocului evidențiază importanța activării acestei metode în învățământul preșcolar și primar, dar nu numai. Jocul poate fi folosit ca metodă de cunoaștere reciprocă a colectivului de copii, de spargerea gheții la începutul orelor. Există exerciții, jocuri care pot fi aplicate la toate nivelele de vârstă.

Metodele active constituie o legătură între învățarea individuală și cea colectivă care generează o formă puternică de implicare și înțelegere deoarece învățarea apare din experiența

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1919

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

participanților. Ființa umană deține din naștere o formă de acțiune. Exercițiile bazate pe metodele active răspund acestei nevoi și în același timp promovează crearea unor grupuri armonioase și a unei atmosfere armonioase de grup. În grupurile armonioase, cooperante se identifică deschidere, dialog și implicare, iar scopurile metodelor active sunt să promoveze aceste elemente. Exercițiile ar trebui să fie vesele și niciodată umilitoare.

Exercițiile active ajută la cunoașterea reciprocă, îndepărtează tensiunea, relaxează atmosfera, dă posibilitatea implicării, oferă informații noi, dă încredere în sine, sunt captivante și oferă plăcere. Când se folosesc aceste exerciții trebuie să existe un lider de grup, care poate să ia sau nu parte la joc. Liderul oferă încurajare sprijin și mai ales o gândire pozitivă.

2.2. Noțiunea de metodă activ-participativă

Analizând poziția cadrului didactic în fața problemelor instruirii și ale învățării, Ioan Neacșu afirmă că „*educatorii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Și nu orice învățare eficientă, ci una participativă, activă și creativă*” (1990, p. 12).

Principalele caracteristici ale învățământului centrat pe acțiune sunt: relația conținuturilor cu problemele de viață, situaționale; participarea preșcolarilor la planificarea și realizarea intereselor lor; forme individuale de acțiune; învățarea socială; deschiderea școlii spre exterior. Învățarea activă este strategia utilizată foarte frecvent de către cadrele didactice în cadrul activităților centrate pe copil.

L. Gliga și J. Spiro (2001, p. 24) stabilesc sensul activizării predării-învățării, care vizează „*folosirea unor metode, tehnici și procedee care să-l implice pe copil în procesul de învățare, urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativității, dezvoltarea interesului pentru învățare, în sensul formării lui ca participant activ la procesul de educare*”.

Utilizarea metodelor active asigură structurarea proceselor și mecanismelor gândirii, precum și o motivație adecvată pentru învățare și acțiune. Deoarece posibilitățile reale de antrenare a preșcolarilor în procesul didactic sunt neuniform distribuite pe parcursul treptelor de școlarizare, autorii M. Ionescu și I. Radu (1995, p. 156) evidențiază respectarea unor exigențe ale activizării:

Parteneri:

UNIVERSITATEA DE
MEDICINĂ ȘI FARMACIE
DIN ALBA IULIAUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

pregătirea psihologică pentru învățare; prevenirea surselor de distorsiune; organizarea și desfășurarea rațională a învățării; utilizarea unor modalități eficiente de activizare.

În proiectarea învățării active și creative profesorul Sorin Cristea (1998' p.p. 214-215) propune anticiparea unor „strategii manageriale deschise, aplicabile în timp și spațiu” prin:

- clarificarea scopului învățării creative la nivelul interacțiunii existente între: operativitatea intelectuală - performanța școlară - restructurarea permanentă a activității de predare - învățare - evaluare;
- stabilirea sarcinilor cadrelor didactice în condițiile învățării creative (individualizarea fiecărei secvențe didactice prin diferite procedee de aprobare / vezi sentimentul succesului, încurajare a spontaneității, stimulare a potențialului minim / maxim, amendare a superficialității);
- crearea unei atmosfere afective optime, necesară pentru anularea treptată a factorilor de blocaj (teamă, tensiune, imitație, conformism, criticism, frică);
- valorificarea psihologică deplină a corelației educator-preșcolar la nivelul tuturor conținuturilor educației: intelectuale, morale, tehnologice, estetice și fizice.

Activizarea învățării nu este sinonimă cu supra aglomerarea copilului cu activități; ea trebuie înțeleasă mai mult ca o intensificare a muncii profesorului de a oferi preșcolarilor oportunități de învățare, predarea fiind activitatea prin care cadrul didactic creează condiții favorabile apariției învățării la preșcolari.

Învățarea activă presupune renunțarea la metodele expositive de predare și facilitarea de contacte cât mai frecvente și mai diverse cu materialul de învățat. Principalul beneficiu al utilizării învățării active este rata mai bună a învățării. Al doilea beneficiu vizează dezvoltarea abilităților de muncă individuală și de grup, exersarea abilităților metacognitive și dezvoltarea gândirii critice. Categoriile de competențe dezvoltate prin intermediul învățării active sunt cele metacognitive, de gândire critică și de lucru în echipă.

Învățarea activă, conform dicționarului, este un proces de învățare adaptat pe interesele, nivelul de înțelegere și de dezvoltare al participanților la proces. Efectele învățării active sunt concretizate în următoarele achiziții psihice ale preșcolarului:

- comportament participativ când copilul este activ, răspunde la întrebări, ia parte la activități, se implică activ în procesul de învățare;

Parteneri:

UNIVERSITATEA „APULEIA”
ALBA IULIA
1991

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- gândire creativă se întâmplă atunci când preșcolarul are propriile sale sugestii, propune noi interpretări;
- învățarea aplicată este când preșcolarul devine capabil să aplice o strategie de învățare;
- construirea cunoștințelor este în cazul în care copilul îndeplinește sarcini care îl vor conduce la înțelegere.

În ultimele decenii a crescut, fără precedent, interesul pentru așa-zisele metode activ-participative. Acest interes este generat de actuala deschidere a educației spre noi obiective și conținuturi, spre noi experiențe de cunoaștere, de trăire și de acțiune. Există, de asemenea, o necesitate acută a pregătirii copiilor pentru o viață activă și creativă, pentru muncă, pentru o mai mare participare la rezolvarea multiplelor și complexe probleme ale vieții și ale practicii.

2.2.1. Importanța metodelor activ-participative

Prin metode activ-participative înțelegem toate situațiile în care preșcolarii sunt scoși din ipostaza de obiect al formării și transformați în subiecți activi, coparticipanți la propria formare. Aceste metode se bazează pe cooperare și activitate comună în rezolvarea unor sarcini de învățare. Astfel, munca în grup este orientată mai ales spre aspectul social al învățării, urmărind dezvoltarea comportamentului social al preșcolarului.

Ca urmare, în proiectarea și organizarea ei trebuie respectate câteva etape metodice:

- analiza temei și a sarcinilor de instruire sau autoinstruire;
- împărțirea sarcinilor între membrii grupului;
- documentarea asupra temelor și aspectelor de interes prin cercetarea diferitelor surse;
- emiterea unor ipoteze și opinii asupra rezultatelor probabile
- efectuarea de investigații practic aplicative sau teoretice.

Activizarea preșcolarului este înțeleasă ca o acțiune de instruire și autoinstruire, de dezvoltare a personalității, prin stimularea și dirijarea metodică a activității sale. Activizarea presupune îndeplinirea unei suite de acțiuni: trezirea și cultivarea interesului pentru cunoaștere, exercitarea funcțiilor psihice prin efort personal, exersarea capacităților de însușire a cunoștințelor,

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

formarea abilităților de orientare autonomă în problemele ridicate de practică, cultivarea spiritului investigativ.

În ultimele decenii a crescut interesul pentru așa numitele metode activ-participative, activismul fiind generat de mobiluri interioare, de propria inițiativă a preșcolarilor: curiozitatea intrinsecă de a cunoaște, dorința de a observa și a explica, de a investiga și a construi, de a explora și descoperi, de a inventa și a crea. Ceea ce este definitoriu pentru metodele activ-participative este tocmai capacitatea acestora de stimulare a participării active și depline, fizice și psihice, individuale și colective a preșcolarilor în procesul învățării.

Aceste metode pun accentul pe procesul cunoașterii (al învățării) și nu pe produsele cunoașterii. Astfel, metodele activ-participative au un pronunțat caracter formativ-educativ, urmărind dezvoltarea intelectuală, dezvoltarea unor operații logico-matematice, dezvoltarea motivației pentru învățare etc. Desigur, într-un fel sau altul fiecare metodă oferă nenumărate posibilități de angajare a celor care învață, dar gradul de activizare diferă de la o metodă la alta. Posibilitățile reale de antrenare a preșcolarilor în procesul didactic depind de respectarea unor exigențe ale activizării:

- Pregătirea psihologică pentru învățare (asigurarea motivației pentru învățare, sensibilizarea, orientarea atenției spre materialul de studiat, familiarizarea cu materialul, crearea și menținerea unui climat de încredere, a unei atmosfere de lucru stimulatoare);
- Identificarea surselor de distorsiune și prevenirea lor (este vorba de perturbații generate de organizarea și desfășurarea defectuoasă a actului de predare-învățare, perturbații generate de mediul ambiental, de starea de oboseală sau neatenție a preșcolarilor sau a profesorilor, perturbații provenite din incongruența psihologică);
- Organizarea și desfășurarea rațională a învățării (inclusiv a cât mai multor analizatori în procesul de percepere a informațiilor, crearea unor focare de excitabilitate optimă la nivelul scoarței cerebrale, elaborarea și exersarea inhibiției de diferențiere, îmbinarea permanentă a limbajului cu suporturile intuitive);
- Utilizarea unor metode activ-participative (metode care determină preșcolarul să caute, să cerceteze, să găsească singur cunoștințele pe care urmează să le însușească, să prelucreze cunoștințele, să le reorganizeze, să le sistematizeze, să lucreze independent, să coopereze cu colegii

Parteneri:

UNIVERSITATEA ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

săi, să facă schimburi de opinii, de impresii, să ia contact direct cu situațiile de viață reală, cu probleme practice etc.).

Ca să-l poată implica, cu adevărat pe cel care învață, metodele activ-participative pun accentul pe procesele de cunoaștere (învățare) și nu pe produsele cunoașterii. Ele sunt, deci, metode care ajută copilul să caute, să cerceteze, să găsească singur cunoștințele pe care urmează să și le însușească, să afle singur soluții la probleme, să prelucreze cunoștințele, să ajungă la reconstruiri și resistemalizări de cunoștințe.

Într-o lume în continuă schimbare, pentru a exista, preșcolarii noștri vor avea nevoie de capacitatea de a cern informațiile și de a alege între ce este și ce nu este important. Ei trebuie să înțeleagă cum se corelează anumite informații, să le descopere sensul și să le respingă pe cele irelevante sau false. Deci, ei vor trebuie să dea sens în mod critic, creativ și productiv informațiilor, să gândească și să învețe critic.

Pentru dezvoltarea gândirii critice a preșcolarilor educatorul trebuie să asigure un demers didactic adecvat învățării active și interactive folosind metode, procedee și tehnici de învățare eficiente. Fără a exclude strategiile învățământului tradițional, trebuie să folosească și strategii didactice moderne care vor menține interesul preșcolarilor vor crea atmosfera propice de învățare și vor ridica actul educațional la nivelul necesar societății.

Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin metodele interactive conferă activității „*mister didactic*”, se constituie ca o „*aventură a cunoașterii*”, în care copilul e participant activ pentru că el întâlnește probleme, situații complexe pentru mintea lui de copil dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsuri la toate întrebările, rezolvă sarcini de învățare, se simte responsabil și mulțumit la finalul lecției. Acum știm cu toții că „*oricine poate învăța de oriunde*”. Copiii primesc prin diferite canale, prea multe informații pe care nu le rețin și nici nu au capacitatea de selecție a acestora. Prin metodele interactive de grup, copiii își exersează capacitatea de a selecta, combina, învăța lucruri de care vor avea nevoie în viața de școlar și de adult. Efortul copiilor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor psihice și de cunoaștere, de abordare a altor demersuri intelectuale interdisciplinare decât cele clasice, prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv în care copiii își asumă responsabilitatea, formulează și verifică soluții,

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1948
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

elaborează sinteze în activități de grup, intergrup, individual, în perechi. Ideile, soluțiile grupului au încărcătură afectivă și originalitate, atunci când se respectă principiul flexibilității.

Toate metodele interactive de grup stimulează creativitatea, comunicarea, activizarea tuturor copiilor și formarea de capacități ca: spiritul critic constructiv, independență în gândire și acțiune, găsirea unor idei creative, îndrăznețe de rezolvarea a sarcinilor de învățare. Fiind prezentate ca niște jocuri de învățare, de cooperare, distractive, nu de concentrare, metodele interactive învață copiii să rezolve probleme cu care se confruntă, să ia decizii în grup și să aplaneze conflictele. Situațiile de învățare, rezolvate prin metode interactive de grup dezvoltă copiii gândirea democratică deoarece ei exersează gândirea critică și înțeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment, ei critică comportamentul, ideea, fapta și nu critică personajul din poveste sau copilul, adultul.

Metodele învață copiii, că un comportament întâlnit în viața de zi cu zi poate fi criticat pentru a învăța cum sa-l evităm. Ei aduc argumente, găsesc soluții, dau sfaturi din care cu toții învață. Este însă importantă alegerea momentului din lecție, dintr-o zi, personajul copil și fapta lui, deoarece ele reprezintă punctul cheie în reușita aplicării metodei și nu trebuie să afecteze copilul. Tocmai acesta este punctul forte al metodelor care introduc în dezbateri comportamentele reale, cotidiene. După fiecare metodă aplicată, se pot obține performanțe pe care copiii le percep și-i fac responsabili în rezolvarea sarcinilor de lucru viitoare. Copiii înțeleg și observă că implicarea lor este diferită, dar încurajați, își vor cultiva dorința de a se implica în rezolvarea sarcinilor de grup. Grupul înțelege prin exercițiu să nu-și marginalizeze partenerii de grup, să aibă răbdare cu ei exersându-și toleranța reciproc.

Metodele implică mult tact din partea dascălilor, deoarece trebuie sa-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător pentru fiecare găsind gestul, mimica, interjecția, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul în concordanță cu situația și totul va fi ca la carte.

Metodele interactive de grup se pot combina între ele sau cu cele tradiționale, cu metode din aceeași categorie, iar metodele tradiționale nu se elimină, se modernizează, se combină, se modifică, se îmbunătățesc și se adaptează.

Dintre obiectivele metodelor interactive enumerăm:

Parteneri:

UNIVERSITATEA APULEA
ALBA IULIA
UNIVERSITATEA, 1 DECEMBRIE 1918
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- Formarea sau promovarea unor calități europene ce au la bază atitudini și competențe democratice, stabilirea unor relații interculturale care au al bază comunicare;
- Însușirea unor cunoștințe, abilități, comportament de bază în învățarea eficientă a unor abilități practice în condiții de cooperare;
- Dobândirea primelor elemente ale muncii intelectuale în vederea cunoașterii realității și a activității viitoare de învățare școlară;
- Implicarea activă și creativă a copiilor pentru stimularea gândirii productive, a gândirii divergente, libertatea de exprimare a cunoștințelor, a gândurilor, a faptelor;
- Formarea deprinderilor copiilor de a găsi singuri informații, de a lucra în echipă, de a aplica cunoștințele în diferite situații de viață, de a conștientiza stilurile de învățare pe care le preferă (adică cum învață o poezie, o poveste, cum realizează un desen, o construcție etc., cel mai repede);
- Realizarea unor obiective interdisciplinare, a ști să culeagă informații despre o temă dată ,a ști să identifice probleme diferite, a ști să facă conexiuni;
- Încurajarea autonomiei copilului și promovarea învățământului prin cooperare;
- Focalizarea strategiilor pe promovarea diversității ideilor;
- Formarea unui sistem de capacități;
- Formarea deprinderii de a gândi critic;
- Comunicarea pe baza unei tehnologii informaționale, moderne, interactive.

În urma aplicării acestor metode, copiii învață să-și împărtășească ideile, capătă încredere în ei, devin responsabili pentru ideile și acțiunile lor:

- învață să privească critic mediul social în care trăiește el, fiind parte integrantă a acestuia și să se descurce în situații reale de viață;
- învață cum să învețe, printr-un antrenament plăcut interactiv în grup;
- își exersează capacitatea de autoevaluare și de a evalua alternative și a lua decizii, de a critica, a testa ipoteze, a reflecta;
- se comportă cu toleranță, afectivitate, sensibilitate, corectitudine cu cei din jur;
- învață să învețe creativ, să negocieze soluțiile, ideile, să rezolve o sarcină alături și împreună cu alți copiii;-se comportă cu toleranță, afectivitate, sensibilitate, corectitudine cu cei din jur;

Parteneri:

UNIVERSITATEA ALBA IULIA
1911
UNIVERSITATEA, 1 DECEMBRIE 1911
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- învață să argumenteze, să caute alternative, să facă afirmații neobișnuite, să adreseze chiar întrebări neobișnuite, să-și exprime gândurile creativ, spontan.

Ar fi frumos ca fiecare dascăl să fie pentru copiii lui „*formator*” pentru a simți zilnic acea satisfacție pe care ți-o dă pregătirea pentru activitatea cu copiii și mai ales plăcerea de a realiza o predare/învățare/evaluare creativă diversă, eficientă, atractivă, diferențiată, atât pentru dascăl, cât și pentru copiii.

Parteneri:

UNIVERSITAS APULENSIS
UAS
UNIVERSITATEA „1 DECEMBRIE 1918”
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANFOSEDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
IOPOS DRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

CAPITOLUL 3: METODOLOGIA CERCETĂRII

3.1. Design-ul cercetării

Cercetarea de față se include în sfera studiilor calitative urmărind demersul științific și metodologic al tezelor de specialitate din domeniul pedagogiei școlare. În funcție de obiectivele propuse urmărește să pună în evidență importanța combinării metodelor tradiționale cu cele moderne în educarea copiilor de vârstă primară.

Prin natura ei, limba este un sistem de semne organizate riguros și determinate de scopul suprem al comunicării umane. Din acest punct de vedere, la o analiză atentă, devine vizibilă organizarea materialului de construcție, fie la nivelul enunțului, fie la cel al unității de comunicare. Copilul se deprinde cu aceste caracteristici intuitive, la vârsta când i se formează primele abilități de comunicare. Învațarea se întemeiază, deci, pe achizițiile spontane din anii preșcolariității, fără a realiza o delimitare neta a acestor doua faze.

Este cunoscut faptul că formarea capacităților operaționale și funcționale reprezintă o problemă importantă în cadrul formării intelectuale. Funcțiile mintale apar și se maturizează diferit, de aceea învățarea limbajului și a anumitor forme de raționament sunt posibile numai atunci când aceste funcții au atins un anumit grad de dezvoltare și maturizare.

Studiul de cercetare pe care l-am propus în lucrarea de față pleacă de la constatarea că școlarii nu mai sunt preocupați de educarea limbajului civic, din cauză că își petrec tot mai mult timp în fața calculatorului și televizorului, care nu mai pun accent pe dezvoltarea limbajului civic.

Pornind de la această constare am formulat **ipoteza** conform căreia o implementare a unui program de activități în care se utilizează un set de metode și tehnici tradiționale și moderne specifice învățământului școlar determină îmbunătățirea sesizabilă a abilităților de dezvoltare a limbajului civic, la îmbogățirea respectului și stime de sine, în vederea adaptării optime la viața școlară.

Parteneri:

UNIVERSITATEA APULEIA
ALBA IULIA
UNIVERSITATEA, 1 DECEMBRIE 1918
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Obiectivele investigației sunt următoarele:

1. Dezvoltarea la elevi a vocabularul utilizând corect concepte specifice educației pentru societate.
2. Utilizarea metodelor și procedeeleor adecvate în vederea adaptării optime a elevilor la activitatea școlară;

Coordonatele majore ale metodicii cercetării:

Locul de desfășurare a cercetării: cercetarea s-a desfășurat la Colegiul Tehnic “Alexandru Domșa” din Alba Iulia.

Lotul de subiecți:

În vederea atingerii obiectivelor și a verificării ipotezei specifice formulate, am cuprins în cercetare un numar de 20 de elevi cu vârste cuprinse între 8 și 9 ani, care au frecventat în anul școlar 2013-2014. Cei 20 de școlari supuși investigării noastre provin din clasele a II-a A și a II-a B.

Prima clasă, numită Grupa A, (grupa de control), este formată din 10 elevi cu vârste cuprinse între 8 și 9 ani din care 5 băieți și 5 fete. Din cei 10 elevi ai grupei A, 5 elevi provin din familii organizate cu relații armonioase, 3 copii provin din familii organizate, dar cu relații tensionate și 2 școlari provin dintr-o familie dezorganizată, elevii fiind încredințați mamei care nu s-a recăsătorit. Grupa B (grupa experimentală) este formată din 10 elevi, 4 băieți 6 fete, din care 9 provin din familii organizate, iar un elev este încredințat de părinți (care sunt plecați din țară) spre îngrijire bunicii.

Din prezentarea de mai sus reiese faptul că există diferențe între mediile socio-culturale din care provin elevii celor două grupe care au repercusiuni asupra dezvoltării comunicării și limbajului civic a acestora. Analiza efectuată a permis evidențierea faptului că influențele mediului educativ oferit de activitățile instructiv-educative din școală, care respectă particularitățile de vârstă și individuale, sunt favorabile dezvoltării psihice și dezvoltării limbajului a copilului.

Esantionul de conținut:

Activitățile de educarea limbajului civic au fost adaptate unităților de învățare corespunzătoare temei săptămânii. Spre exemplu: „Somnoroase păsărele” de Mihai Eminescu” „Mediul înconjurător și protejarea lui de către copii”

Desfășurarea cercetării: anului școlar 2013-2014

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
ANPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Metode de cercetare folosite au fost:

- **experimentul;**
- **anamneza;**
- **studiul documentelor personale;**
- **observația direct;**
- **testarea cunoștințlor;**
- **chestionarea;**
- **testul omulețul**
- **testul pentru cunoașterea vârstei psihologice a limbajului;**
- **analiza produselor activității școlare.**

În cadrul cercetării am insistat pe folosirea următoarelor metode de culegere a datelor cât și metode de prelucrare a datelor pe care le voi prezenta succint în continuare:

Experimentul a constat în măsurarea efectului produs ca urmare a introducerii unuia sau mai multor factori experimentali. În studiul de cercetare s-a folosit această metodă respectând următoarele etape:

- etape pre-experimentală;
- etapa experimental;
- etapa finală.

Anamneza a vizat culegerea de informații despre părinți, evoluția sarcinii, starea de sănătate, despre condițiile materiale și socio-culturale ale familiei, despre calitatea influențelor asupra copilului.

Studiul documentelor personale a fost menit să completeze datele obținute prin primele două metode și să ofere o imagine mai completă asupra subiecților investigați. Pe baza studiului documentelor personale ale elevilor s-au obținut date despre proveniența socială ale acestora, starea lor de sănătate, despre relațiile care există în familie și despre nivelul cultural al părinților.

Observația directă a avut drept scop surprinderea unor elemente ale dezvoltării încrederii încrederii în sine, atât în activitățile liber alese în care elevul se manifesta spontan și liber mai aproape de ceea ce este mai puțin controlat și cenzurat, cât și în cadrul activităților comune

Parteneri:

UNIVERSITATEA APULEIA
ALBA IULIA
UNIVERSITATEA, 1 DECEMBRIE 1948
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

desfășurate cu întreaga grupă de copii sub îndrumarea directă a învățătoarei. Datele obținute au fost consemnate și folosite mai ales în analiza de caz.

Testul de cunoștințe, a fost folosit atât în faza pre-experimentală cât și în faza experimentală, rezultatele acestuia oferindu-ne posibilitatea de a obține informații obiective asupra dezvoltării psihice și a pregătirii elevului pentru viață, din punct de vedere fizic, psihic, afectiv etc.

Testul "Omulețul" în vederea surprinderii nivelului de dezvoltare a inteligenței și a altor procese și calități psihice, am aplicat o serie de probe psihologice, între care testul "Omulețul".

3.2. Etapele experimentului

A. Etapa pre-experimentală

În cadrul acestei etape am stabilit cadrul cercetării, am formulat ipoteza și am alcătuit eșantionul de subiecți, am ales metodele și tehnicile de cercetare, am aplicat testarea situației experimentale și a tehnicilor de cercetare, am înregistrat datele și am stabilit strategia desfășurării experimentului.

Am introdus metode și tehnici noi în activitățile susținute la nivelul grupului experimental, am aplicat probe, am făcut măsurători și determinări. Precizez că am acționat și la nivelul grupului de control aplicând aceleași probe, dar fără a implementa programul de activități și jocuri didactice propus în lucrarea de față. Acest lucru s-a făcut cu scopul de a compara ulterior între ele rezultatele și scorurile obținute de elevii cuprinși în cele două grupe.

Evaluarea inițială a constituit punctul de plecare în stabilirea strategiei didactice. Pornind de la datele cuprinse în aceste evaluări s-a putut face o analiză privind saltul înregistrat de copii până la data aplicării probelor ce au stat la baza cercetării.

Punct de plecare în demersul de cercetare s-a considerat necesară aplicarea la elevi din ambele grupuri (experimental și de control) un test de cunoștințe prin care să se poată stabili nivelul cunoștințelor pe care îl au, în momentul demarării studiului (Anexa 1).

Testul conține trei exerciții, referitoare la:

- ordonarea și colorarea zilelor săptămânii;

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"1 DECEMBRIE 1918"
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

- completarea în tabelul a însușirilor potrivite pentru fiecare anotimp, apoi scrierea activității ale oamenilor specifice celor patru anotimpuri.

Exercițiul numărul unu valorează 2 puncte, exercițiul doi și trei valorează 3 puncte, ultimul exercițiu valorează 4 puncte. Acordându-li-se un punct din oficiu, copiilor care au toate exercițiile corecte pot obține zece puncte.

Rezultate obținute în urma aplicării acestui test au fost ordonate în tabelul 1:

TABELUL 1 *Punctaje obținute de elevi*

CLASA	NR.TOTAL DE ELEVI	10 PUNCTE	6 PUNCTE	4 PUNCTE
CLASA A	10	4	4	2
CLASA B	10	5	2	3

În urma aplicării acestui test s-a constatat că un număr important de copii prezintă lacune serioase în pregătirea lor ceea ce privește realizarea exercițiilor.

Tot din rezultatele testului inițial rezultă că mai puțin de jumătate dintre școlari au reușit să obțină punctajul de “10 puncte” (4 elevi din grupa A și 5 elevi din grupa B), deci numai aceștia având cunoștințe temeinice referitoare la cerințele testului. Astfel, se poate observa din tabelul de mai sus că 6 elevi din grupa A și 5 elevi din grupa B au obținut un punctaj de “6 puncte” și “4 puncte”. Aceștia nu au reușit să realizeze corect toate exercițiile.

Tot în etapa preexperimentală a fost aplicat un chestionar cadrelor didactice privind atitudinea față de aplicarea metodele activ-participative. Aceast mijloc de anchetă s-a aplicat unui număr de opt cadre didactice, din unitățile școlare la care mi-am desfășurat experimentul. Chestionarul (Anexa 2) este alcătuit din întrebări închise și întrebări deschise, iar răspunsurile la aceste întrebări închise se realizează prin alegerea uneia dintre variantele de răspuns. La întrebările deschise cadrele didactice trebuie să-și exprime opinia proprie.

Chestionarul a fost structurat în funcție de anumite criterii care ilustrează atitudinea cadrelor didactice față de metodele active-participative. Acestea sunt:

- utilizarea în cadrul activității didactice a metodelor activ-participative și enumerarea acestora (întrebarea 1, 2);
- importanță metodelor activ-participative și în cadrul căror activități didactice folosesc aceste metode (întrebarea 3,4);

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

- care dintre metode, tradiționale și activ-participative sunt cele mai des utilizate de către cadrele didactice (întrebarea 5).

Răspunsurile cadrelor didactice la *întrebarea 1. Utilizați în cadrul activității didactice metode activ-participative?* sunt exprimate în procente și se regăsesc în figura 1:

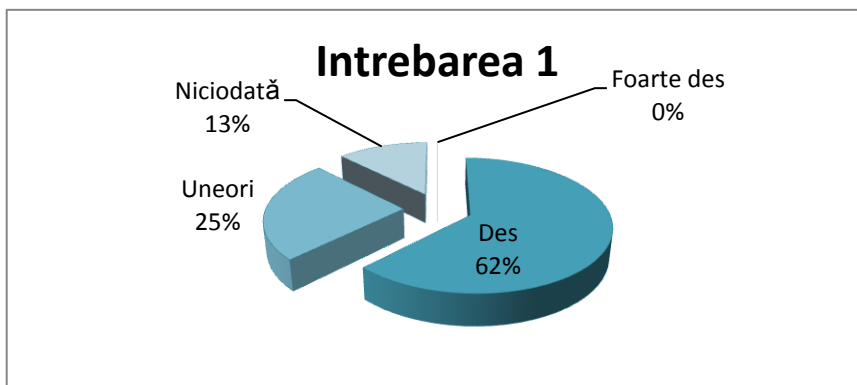

Figura 1 Utilizarea în cadrul activității didactice a metodelor activ-participative.

Din diagrama prezentată observăm că cea mai mare parte dintre cadre didactice folosesc doar des și numai 25 % folosesc uneori, doar 13% nu folosesc aceste metode.

Răspunsurile cadrelor didactice la *întrebarea 2 Enumerați principalele metode activ-participative folosite de dumneavoastră în cadrul activității didactice* sunt reprezentate procentual din diagrama din figura 2:

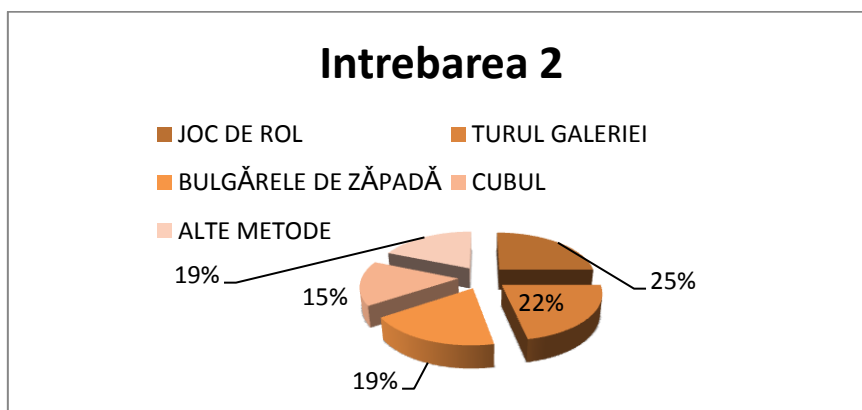

Figura 2 Principalele metode activ-participative folosite în cadrul activității didactice.

Se poate observa din figura de mai sus că un procent de 25% susțin că cea mai des folosită metodă este jocul de rol, iar un procent de peste 22 % folosesc metoda turul galeriei, iar restul

Parteneri:

metodelor, respectiv metoda bulgărilor de zăpadă 19% și cubul 15%, utilizând și alte metode (brainstorming-ul, ciorchinele, tehnica blazonului, pălăriile gânditoare) în procente de 19%.

La întrebarea 3. *Care considerați că este rolul metodelor active participative în procesul de predare-învățare?* se pot observa răspunsurile cadrelor didactice potrivit digramei din figura 3

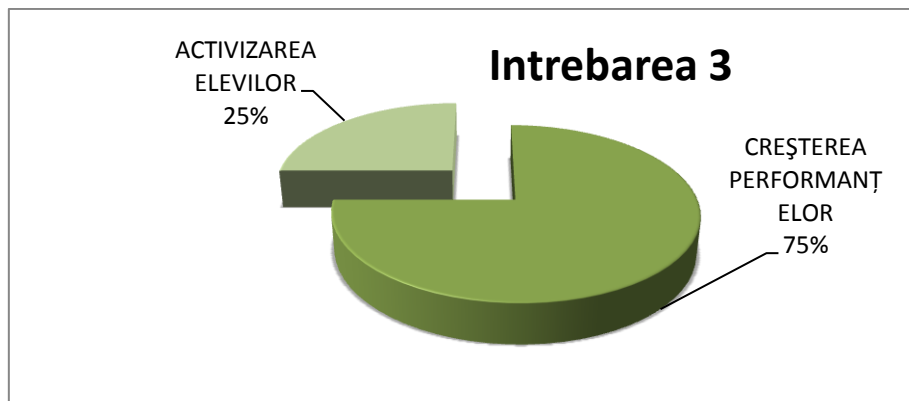

Figura 3 Rolul metodelor active participative în procesul de predare-învățare

Se poate observa din diagramă că rolul metodelor activ-participative în procesul de predare-învățare este considerat de către cadrele didactice susținând în procent de 50 % că ajută la creșterea performanțelor școlarilor, iar un procent mai mic susțin că ajută la activizarea școlarilor.

Întrebarea 4. *În cadrul căror activități didactice dumneavoastră folosiți metode activ-participative?* își regăsește răspunsurile în diagrama din figura 4.

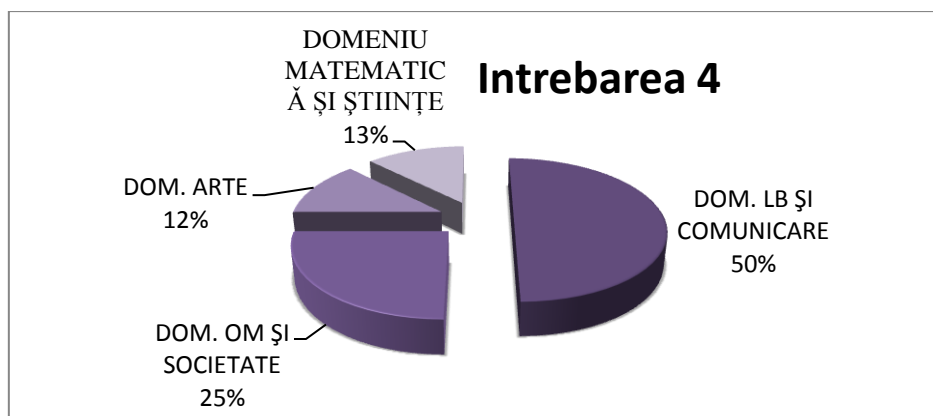

Figura 4 Metode activ-participative folosite la activitățile didactice.

Parteneri:

Se poate vedea din figură că doar 12 % folosesc metode activ-participative la domeniul estetic și creative, 13% utilizează aceste metode la domeniul matematică și știință, iar 25% la domeniul om și societate, restul de 50% fiind la domeniul limbă și comunicare.

Răspunsurile la **întrebarea 5**. Care dintre aceste două metode preferați să le folosiți în activitatea didactică? sunt redată în figura 5.

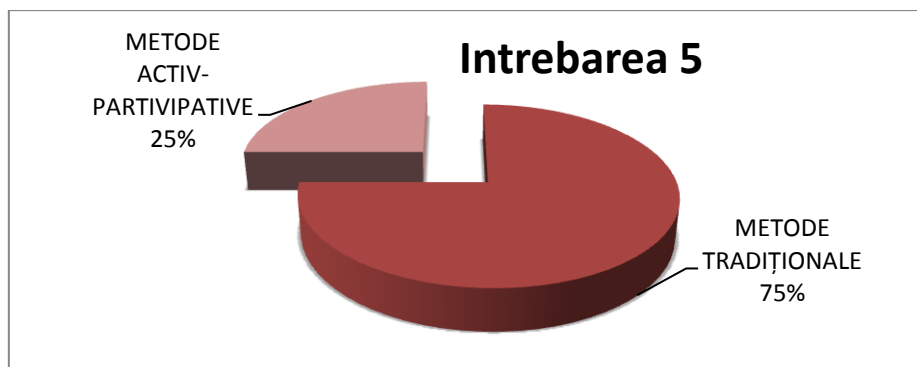

Figura 5 Metode folosite în activitatea didactică.

Se poate constata din diagrama de mai sus că 75% dintre cadrele didactice folosesc foarte des metodele tradiționale, metodele active-participative sunt folosite în proporție de 25% deoarece consumă foarte mult din timpul liber al cadrului didactic.

Sintetizând rezultatele obținute în urma aplicării chestionarului se pot observa următoarele aspecte: cea mai mare parte folosesc des metodele activ-participative 62%, deoarece sunt eficiente în predarea-învățare activităților didactice.

De asemenea, se poate constata că cea mai mare parte a cadrelor didactice folosesc cel mai des jocul de rol 25%, turul galeriei 22%, bulgărele de zăpadă 19%, cubul 15%, iar restul metodelor într-un procent de 19%. Tot în această etapă a experimentului am aplicat testul Omulețul. Acesta poate fi aplicat individual sau colectiv. Fiecare subiect primește o cutie cu șapte creioane colorate: albastru, verde, roșu, galben, violet, cafeniu, negru, precum și un creion, o radieră și o coală de hârtie (21 x 29,5) așezată vertical. Considerat ca test de inteligență, (cerem elevului să deseneze un omuleț), constituie un veritabil sistem de simboluri, prin care se realizează o comunicare. Este deci, o comunicare prin simboluri, în spatele căreia se ascund și o serie din procesele specifice gândirii.

În urma aplicării acestei probe, am calculat QI prin raport cu VM ($QI = \text{cât intelectual}; VM = \text{vârsta mentala}$).

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
IMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Consemnul: "Pe această coală de hârtie vei desena un omuleț cât poți tu de frumos, dacă vrei poți să-l colorezi."

Rezultate obținute la testul "Omulețul"

TESTUL OMULEȚUL

Nr. Crt.	GRILĂ DE COTARE (TESTUL OMULEȚUL)	Punctaj
1.	Prezența capului.	1
2.	Prezența picioarelor: apar două picioare dacă omulețul este desenat din față, unul dacă este desenat din profil.	1
3.	Brațele sunt prezente. Dacă sunt desenate doar degetele, acestea nu se iau în considerare decât în situația în care apare un spațiu între acesta și corp.	1
4a.	Trunchiul este prezent.	1
4b.	Lungimea trunchiului este mai mare decât lațimea. Măsurarea se face ținând cont de punctele cele mai depărtate, respectiv punctele cele mai apropiate.	1
4c.	Umerii sunt indicați în mod clar.	1
5a.	Brațele și picioarele sunt atașate de trunchi într-un punct oarecare.	1
5b.	Brațele și picioarele sunt atașate de trunchi în punctele corecte. Chiar dacă 5 nu este reușit, dacă brațele sunt indicate, ele ar trebui să se găsească în locul în care ar trebui să fie umerii.	1
6a.	Gâtul este prezent.	1
6b.	Conturul gâtului formează o linie continuă cu linia capului, a trunchiului sau cu cele două reunite.	1
7a.	Ochii sunt prezenți. Cel puțin unul din cei doi trebuie să fie reprezentat pentru a primi un punct.	1
7b.	Nasul prezent.	1
7c.	Gura prezentă.	1
7d.	Nasul și gura reprezentate prin două trăsături. Cele două buze sunt indicate.	1
7e.	Nările sunt reprezentate.	1
8a.	Părul prezent.	1
8b.	Părul este corect plasat, capul nu este transparent.	1
9a.	Prezența hainelor. Una dintre primele forme de reprezentare ale îmbrăcămînții sunt nasturii. Sunt admise hașururi simple și transparente.	1
9b.	Două articole de îmbrăcăminte reprezentate fără transparență (pantaloni, pălărie, de exemplu).	1
9c.	Desenul complet al hainelor, fără nici o transparență. Mânele și/ sau pantalonul trebuie reprezentat.	1
9d.	Patru articole vestimentare bine marcate. De exemplu: pălărie, pantofi, haină, bluză, guler, cravată, curea sau bretele, pantalon, fusta etc. Fiecare articol este reprezentat ținând cont de elementele sale caracteristice. De exemplu: pantofii trebuie să aibă șireturi, toc etc.	1
9e.	Costum complet, cu elementele de indentificare a personajului: medic, vânzător, soldat. Pălăria, mânele, pantalonul și pantofii sunt obligatoriu reprezentate.	1

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
IMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

10a.	Degetele sunt reprezentate.	1
10b.	Numarul corect al degetelor. La fiecare mână (sau la mâna care este vizibilă) este prezent un numar corect de degete.	1
10c.	Detalii desenate corect: două dimensiuni, lungimea mai mare decât lățimea.	1
10d.	Reprezentarea distinctă a degetului mare. Diferențierea netă între degetul mare și celelalte degete. Punctul se acordă atunci când unul dintre degete este reprezentat în mod clar mai scurt decât altele.	1
10a.	Mâna este distinct reprezentată față de degete și braț.	1
11a.	Brațele clar articulate la umeri, coate sau ambele.	1
11b.	Articulațiile picioarelor: genunchi și/sau glezne sunt reprezentate.	1
12a.	Proporția capului. Nu mai mult de jumătate din dimensiunea trunchiului, nu mai puțin de o zecime din trunchi.	1
12b.	Proporția brațelor. Lungime egală cu lungimea trunchiului sau puțin mai lungi, dar în nici un caz nu ating genunchii.	1
12c.	Proporția picioarelor. Nu mai scurte decât trunchiul și nu mai lungi decât de doua ori lungimea trunchiului.	1
12d.	Proporția picioarelor. Piciorul și laba piciorului sunt văzute în două dimensiuni. Laba piciorului are lungimea mai mare decât înălțimea. Nu trebuie să depășească o treime din înălțimea piciorului, nici să fie mai puțin decât o zecime din înălțimea totală a piciorului.	1
12e.	Doua dimensiuni. Cele doua mâini și cele două picioare au două dimensiuni.	1
13.	Prezența călcâiului.	1
14a.	Coordonare motrică reprezentată prin contur.	1
14b.	Coordonare motrică prin articulații.	1
14c.	Coordonare motrică prin articulațiile capului.	1
14d.	Coordonare motrică prin articulațiile trunchiului.	1
14e.	Coordonare motrică a brațelor și picioarelor.	1
14f.	Coordonare motrică a fizionomiei.	1
15a.	Prezența urechilor.	1
15b.	Prezența urechilor, proporții și poziționare corectă.	1
16a.	Detalii ale ochilor: gene, sprâncene sau ambele.	1
16b.	Detalii ale ochilor: prezența pupilelor.	1
16c.	Detalii ale ochilor: proporții, lungimea mai mare decât lățimea, dacă ochii sunt văzuți din față.	1
16d.	Detalii ale ochilor: strălucirea.	1
17a.	Buza superioară și fruntea prezente.	1
17b.	Buza superioară net distinctă de buza inferioară.	1
18a.	Capul trunchiul și piciorul văzute din profil. O greșală poate fi tolerată (transparența, poziția greșită a brațelor sau picioarelor).	1
18b.	Profil perfect, fără erorile amintite anterior.	1

Rezultatul global (maxim 52 de puncte) se analizează în funcție de baremul următor:

Parteneri:

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov**TABEL 5**

Vârsta copilului	8	9
Puncte obținute	14	18

Exemple:

A - 16 - PUNCTE - O dezvoltare bună și o bună cunoaștere a propriului corp;

O - 20 - PUNCTE - O dezvoltare excelentă, ca și o conștiință bine dezvoltată a propriului corp;

T - 16 - PUNCTE - O dezvoltare bună, o cunoaștere moderată a propriului corp.

Date brute:

TABEL 6

Grup experimental			
Nr. Crt.	Numele	Vârsta	Punctaj
1.	C.I.	9 ani	17p
2.	M.A.	9 ani	16p
3.	S.L.	9 ani	18p
4.	S.C.	8 ani	13p
5.	M.D.	8 ani	12p
6.	S.L.	8 ani	14p
7.	M.L.	8 ani	10p
8.	L.D.	8ani	9p
9.	C.P.	8 ani	10p
10.	P.O.	8 ani	8p

Punctaj total: 127

TABEL7

Grup control			
Nr.Crt.	Numele	Vârsta	Punctaj
1.	L.A.	9 ani	15p
2.	M.S.	9 ani	14p
3.	L.D.	9 ani	16p
4.	V.I.	8 ani	11p
5.	C.L.	8 ani	13p
6.	E.M.	8 ani	10p
7.	M.I.	8 ani	9p
8.	C.T.	8 ani	8p
9.	S.E.	8 ani	7p
10.	R.A.	8 ani	6p

Punctaj total: 109 p

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Babeș-Bolyai
Cluj-Napoca**TABELUL 8 Rezultate obtinute la testul "Omulețul"**

Grupe	Punctaj	Procent
G. experimental	127p	93,3%
G. de control	109p	77,8%

Interpretarea rezultatelor:

Din grupul experimental 8 elevi s-au înscris în baremul 10-18 corespunzător vârstei de la 8-9 ani și 2 elevi au obținut punctajul de 8p, respectiv 9p, ceea ce denotă o inteligență scăzută a celor din urmă.

La grupul de control putem observa ca 6 elevi au obținut punctaje între 10-18 p, corespunzătoare vârstei, dar reduse, iar 4 copii nu s-au înscris în barem.

Comparând procentele celor două grupuri observăm că există o diferență de 15,5 procente, diferența semnificativă.

Diferența de punctaj se datorează nefrecvențării regulate a școlii și condițiilor socio-culturale și familiale defavorizate precum și lipsei utilizării metodelor adecvate.

Putem spune, din acest punct de vedere, că testul îmbracă aspecte proiective, deci am putea să-l apreciem și ca probă de personalitate.

Punctajele obținute de cele două grupe denota o inteligență normală, cu ușoare tendințe de trecere spre treptele superioare ale acesteia. Rezultatele obținute demonstrează că din totalul de 20 de copii 5 sunt sub capacitatea intelectuală corespunzătoare vârstei.

B. Etapa experimentală

În cadrul acestei etape am introdus metode și tehnici noi în activitățile susținute la nivelul grupului experimental, am aplicat probe, am făcut măsurători și determinări. Precizez că am acționat și la nivelul grupului de control aplicând aceleași probe, dar fără a implementa programul de activități și jocuri didactice propus în lucrarea de față. Acest lucru s-a făcut cu scopul de a compara ulterior între ele rezultatele și scorurile obținute de elevii cuprinși în cele două grupe.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Având la îndemână toate datele obținute în urma aplicării testelor pentru școlari și a chestionarului cadrelor didactice, precum și în urma observației libere și a discuțiilor directe atât cu școlarii, cât și cu cadrele didactice, s-a putut demara etapa experimentală.

Pentru a demonstra că metodele activ-participative pot duce la eficientizarea activităților didactice, s-au pus în aplicare o serie de activități și proiecte didactice prin care s-a căutat îmbunătățirea nivelului de învățare al elevilor implicați în experiment.

În etapa experimentală am realizat predarea unor lecții la lotul experimental folosind metode activ-participative (Anexa 3), iar la lotul de control s-a realizat predarea cu ajutorul metodelor tradiționale (Anexa 4).

C. Etapa de control (post- experimentală)

Este etapa în care am înregistrat rezultatele obținute de cele două eșantioane de subiecți, grupa experimentală și grupa de control, am stabilit diferențele, am prelucrat statistic datele și am interpretat rezultatele.

Testul final conține două exerciții, referitoare la:

- denumirea anotimpurilor și alcătuirea unor propoziții cu ajutorul acestor cuvinte găsite;
- să adăuge elementele necesare pentru a arăta schimbările copacului în cele patru anotimpuri;

Exercițiul numărul unu valorează cinci puncte, exercițiul doi valorează 4 puncte,. Acordându-li-se un punct din oficiu, elevilor care au toate exercițiile corecte pot obține zece puncte.

3.3. Analiza și interpretarea rezultatelor obținute

După numeroasele activități desfășurate cu școlarii, pe parcursul unui an școlar, am așteptat cu nerăbdare să constatăm dacă au avut loc schimbări semnificative și în ce măsură, mai ales la grupul A, cu care s-a lucrat cu ajutorul metodelor moderne de predare-învățare. De aceea am venit la finalul cercetării cu testările finale (Anexa 5) la ambele clase pentru a putea compara rezultatele

Parteneri:

UNIVERSITATEA
ALBA IULIA
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

atât cu cele inițiale, cât și între cele două clase. Rezultatele obținute sunt prezentate în tabelul 3 după cum urmează:

TABELUL 9. Punctaje obținute de elevi

CLASA	NR.TOTAL DE ȘCOLARI	10 PUNCTE	6 PUNCTE	4 PUNCTE
CLASA A	10	7	2	1
CLASA B	10	9	1	1

Se poate constata că aceste rezultate diferă de cele de la debutul cercetării. Progrese s-au înregistrat la ambele clase, dar mai semnificative sunt la grupa B, cu care eu am lucrat mai mult, fiind grup experimental.

Dacă la începutul cercetării 4 școlari din grupa A au reușit să obțină un punctaj de 10 puncte, 4 școlari au avut 6 puncte și 2 școlari 4 puncte, iar la sfârșitul cercetării, la aceeași grupă s-a înregistrat un progres ușor, în sensul că 7 școlari au obținut “10 puncte” 2 școlari au obținut “6 puncte” și unul “4 puncte”, situație redată în figura 6:

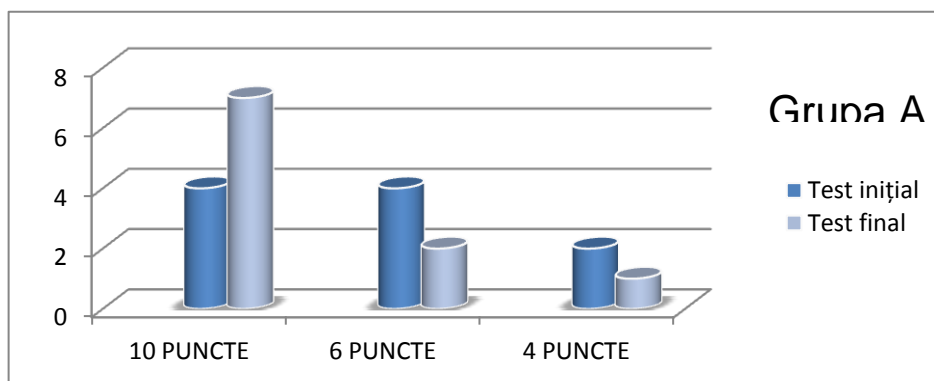

Figura 6. Rezultatele grupei A obținute la cele două testări

Eșantionul experimental, grupa B, a înregistrat progrese spectaculoase mai ales în rândul elevilor care au obținut punctajul de “10 puncte”, numărul acestora crescând de la 5 școlari la 9 școlari. Numărul copiilor care au luat “6 puncte” a crescut de la 2 copii la un copil. Dacă la început 3 elevi a obținut punctajul de “4 puncte”, ceea ce este de remarcă, este absența lor la evaluarea finală.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

Reprezentarea grafică a rezultatelor comparative între acele testări la lotul de control se poate observa în figura 7:

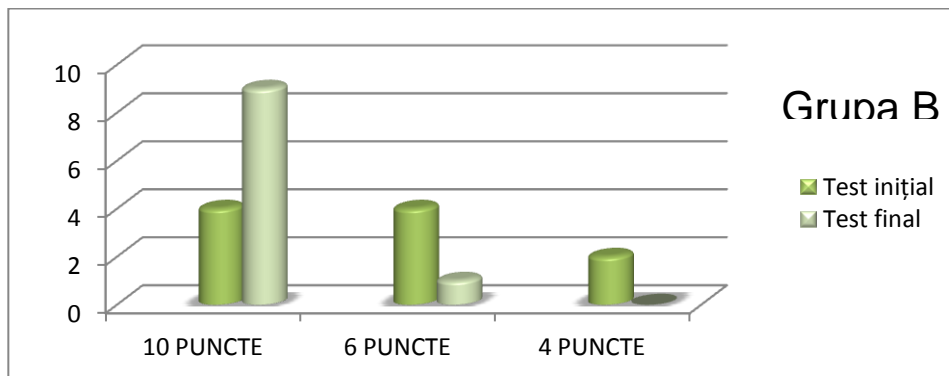

Figura 7. Rezultatele grupei B obținute la cele două testări

Și aici se poate vedea că a fost un succes deoarece punctajul a crescut considerabil. Ca reprezentare grafică, rezultatele obținute la testarea finală se regăsesc în figura 8:

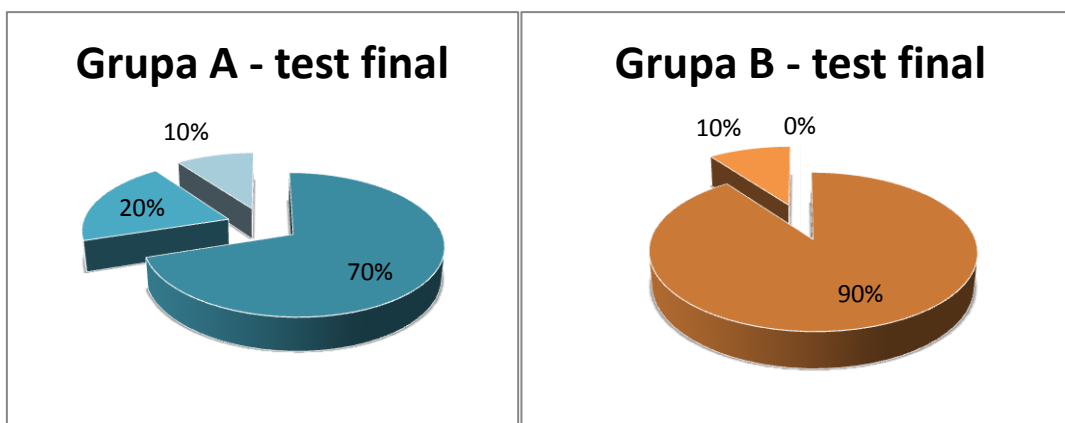

Figura 8 Rezultatele obținute la testarea finală

Se poate vedea ca un procent de 90% dintre elevii lotului experimental au reușit să obțină punctaj maxim, față de 70% din lotul de control, ceea ce reprezintă un mare succes.

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Babeș-Bolyai
Cluj-Napoca

CONCLUZIILE CERCETĂRII

Cunoscându-se faptul ca rolul limbajului și al comunicării este hotărâtor în formarea și dezvoltarea personalității copilului, în îmbogățirea capacității acestuia de a intra în relație cu ceilalți copii și cu adulți, de a interacționa cu mediul, de a-l cunoaște și de a-l stăpâni prin explorări, încercări, exerciții, experimente, în descoperirea de către fiecare copil a propriei identități și în dobândirea deprinderilor de a învăța. Acest lucru favorizează identificarea unicității copilului, cultivarea aptitudinilor lui creative. De acest mediu educațional au beneficiat elevii din eșantionul al doilea (grupa experimentală) care, sub îndrumarea competentă a învățătoarei a completat sau înlocuit în multe cazuri mediul familial care nu întotdeauna oferă un mediu propice unei dezvoltări normale a personalității copilului și se reflectă îndeosebi în dezvoltarea comunicării și limbajului.

În grupa A (grupa de control) întâlnim elevi cu o dezvoltare a limbajului precară, copii care întâmpină mari dificultăți în comunicarea cu persoanele adulte tocmai din cauza mediului familial în care comunicarea este lasată pe ultimul plan. Unii părinți consideră că dacă îi oferă copilului mijloace materiale în exces pot substitui lipsa de comunicare și de afecțiune de care este înconjurat acesta. Copiii petrec foarte mult timp în fața calculatorului și a televizorului ceea ce îi fac pe părinți să fie "multumiți" de interesul pe care îl manifestă copilul și de faptul că acesta este "cuminte". Este preferat acest gen de activități pentru că este comod pentru adulți știindu-i pe copii în siguranță în locul activităților active în care copilul să se dezvolte din punct de vedere psihomotor.

Rezultatele superioare ale copiilor din grupa B (grupa experimentală) sunt justificate și din analiza mediilor socio-culturale din care provin copiii. Așa cum am mai amintit, din cei 10 copii, 9 provin din familii organizate în care relațiile sunt armonioase și 1 este încredințat bunicii spre creștere de către părinții plecați din țară. Rezultatele mai slabe ale copiilor din grupa A au o justificare și în faptul că din cei 10 elevi numai 5 provin din familii organizate, 3 provin din familii aparent organizate în care relațiile sunt tensionate și 2 provin dintr-un mediu familial monoparental. Aceste relații din interiorul familiilor copiilor influențează într-o măsură foarte mare comportamentul, manifestările școlare atât în relațiile cu adulții cât și în relațiile cu copiii de vârsta lor.

Parteneri:

UNIVERSITATEA AUREL VLAICU
ARADUniversitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Am constatat că în ultimii ani vin în școală copii care prezintă deficiențe mari în comunicare, în relaționare și în dezvoltarea psihomotorie. Sunt copii care, la vârsta de 7 ani nu știu să țină o lingură în mână și care prezintă dificultăți în exprimare, în pronunție. Deficiențele constatate în exprimarea și în pronunția copiilor nu se datorează unor disfuncționalități somatice, ci sunt datorate, în mare măsură, lipsei de preocupare a părinților de a relaționa cu copilul, de a comunica eficient cu el. Este cu atât mai alarmantă situația cu cât am constatat că această delăsare și atitudine de indiferență față de nevoile copilului nu vine din partea unor părinți cu un nivel intelectual scăzut, ci din partea unor părinți care au studii superioare. În goana lor după câștiguri materiale uită sau neglijează faptul că acest pui de om are nevoie de căldură, de înțelegere și de atenție din partea celor mari. Acest lucru are un efect aproape distructiv asupra dezvoltării psihice și intelectuale a copilului, deoarece, fiind privat de atenția, de afecțiunea și de interesul adulților din preajma sa, copilul își creează o lume imaginară în care se retrage și din care va ieși din ce în ce mai greu.

Aspectele prezentate mai sus reies din rezultatele slabe obținute de copiii din primul eșantion. De asemenea, acel copil cărui i se acordă atenție și sprijin de către adulții și frații lui are rezultate foarte bune, iar cel care își petrece cea mai mare parte a timpului singur în fața televizorului și a calculatorului prezintă mari lacune în dezvoltarea limbajului și al comunicării. O altă constatare pe care am făcut-o pe baza experienței acumulate în activitatea desfășurată cu elevul a fost aceea că acei copii care provin din familii cu mai mulți copii și ai căror frați au vârste mai mari decât ei, au deprinderi și cunoștințe mai bogate. Acest fapt se datorează tocmai relațiilor care există între acești copii și frații lor cu un efect benefic atât pe plan cognitiv cât și pe plan psihomotor și afectiv, diminuând în mare măsură dezinteresul manifestat de părinți

Parteneri:

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AVANSORU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

IMPLICAȚII ȘI RECOMANDĂRI EDUȚIONALE

Din experiența mea și din colaborarea permanentă cu învățătorii, am ajuns la concluzia că este necesar să creăm copiilor condiții care sunt menite să favorizeze progrese în cele trei sfere: cognitivă, afectivă, psiho-motorie, care contribuie la pregătirea copilului primar pentru viața socială. În acest sens, îmi rezerv dreptul de a face câteva recomandări:

- în scopul bunei pregătiri a copilului pentru viața socială, ca o condiție a atingerii de către toți copiii a gradului de dezvoltare și adaptare cerut de o activitate școlară eficientă, propun instituirea obligativității frecventării grădiniței și a școlii;
- să se realizeze condițiile materiale aplicării integrale a programei pentru școală, condiții la care să fie atrași și sponsori și chiar părinții copiilor;
- să existe o strânsă corelare între conținutul, unitatea, consecvența influențelor instructiv-educative ale învățământului preșcolar și cel primar;
- organizarea unor activități diferențiate pentru preșcolarii și școlarii mici care întâmpină greutăți în exprimarea orală;
- introducerea elementelor de cercetare în procesul instructiv-educativ din școală, pentru a cunoaște "schimbările" care se produc în copil ca urmare a aplicării strategiei didactice;
- să se realizeze mai multe acțiuni comune a educatoarelor cu învățătorii, pentru ca fiecare învățător să cunoască psihograma activității preșcolare, adică ansamblul de aptitudini și de factori non-intelectuali de personalitate, care constituie condițiile psihopedagogice ale activității de tip școlar, iar educatoarea să cunoască cerințele clasei I;
- să se imprime învățământului preșcolar în grupa pregătitoare (ultimul semestru), un caracter mai apropiat de cel al activității școlare;
- învățătoarele să inițieze o serie de acțiuni de temperare a familiei în privința suprasolicitării copilului preșcolar cu unele chestiuni ale ciclului primar;
- recomand ca educatoarele să insiste mai mult asupra aspectului formativ al activității din grădiniță în sensul obișnuirii copilului care urmează să intre la școală cu o activitate mai susținută, cu o capacitate de concentrare mai mare, cu disciplina în timpul activităților;

Parteneri:

UNIVERSITATEA AUREL VLAICU
ARAD

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

- învățătoarele să facă cunoscute părinților posibilitățile reale ale copiilor precum și greutățile pe care le întâmpină, eventualele tulburări de comportament care se ivesc în atitudinea copiilor;
- odată cu intrarea copilului în școală educatoarea să înmâneze învățătorului o caracterizare a fiecărui copil (fișă psihopedagogică a copilului)

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

ANEXE

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ANEXA 1

EVALUARE ÎNȚIALĂ

1. Numerotați în ordine zilele săptămânii, apoi colorați-le așa cum vă este indicat:

VINERI

MARTI

SÂMBĂȚĂ

MIERCURI

JOI

DUMINICĂ

LUNI

1

2

3

4

5

6

7

2. Completați în tabelul de mai jos însușiri potrivite pentru fiecare anotimp, apoi scrieți activități ale oamenilor specifice celor patru anotimpuri.

ANOTIMPURILE	PRIMĂVARA	VARA	TOAMNA	IARNA
Însușiri				
Activități desfășurate de oameni				

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

3. Joc didactic: ADEVĂRAT – FALS

1. Dacă azi este vineri, mâine este sâmbătă.
2. Dacă ieri a fost marți, mâine este miercuri.....
3. Prima lună de vară este iulie.....
4. Anul nou începe în ianuarie.....
5. După anotimpul de iarnă vine vara.....
6. Anul are douăsprezece luni.....
7. Moș Crăciun sosește în fiecare an în luna noiembrie.....
8. În luna septembrie se închid școlile.....
9. Nică s-a dus la scăldat primăvara.....
10. Iarna pune flori de gheață pe geamuri.....
11. Trei anotimpuri au împreună 9 luni.....

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"AUREL VLAICU"
ARAD
1 DECEMBRIE 1918
DIN ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

ANEXA 2

CHESTIONAR DE OPINIE

Privind atitudinea cadrelor didactice față de aplicarea metodele activ-participative

1. Utilizați în cadrul activității didactice metode activ-participative?

FOARTE DES DES UNEORI NICIODATĂ

2. Enumerați principalele metode activ-participative folosite de dumneavoastră în cadrul activității didactice

-
-
-
-

3. Care considerați că este rolul metodelor active participative în procesul de predare-învățare?

.....

.....

.....

4. În cadrul căror activități didactice dumneavoastră folosiți metode activ-participative?

- a) Domeniul limbă și comunicare;
- b) Domeniul om și societate;
- c) Domeniul arte;
- d) Domeniul matematică și științe.

5. Care dintre aceste două metode preferați să le folosiți în activitatea didactică?

- metode tradiționale
- metode activ-participative

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
IOPOS DRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

ANEXA 3

PROIECT DIDACTIC

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic “Alexandru Domșa”

Clasa: a II -a

Învățător: Juncan Diana Lăcrămioara

Aria curriculară: Matematica și Științe ale naturii

Disciplina de învățământ: Cunoașterea mediului

Unitatea de învățare: Mediul înconjurător și protejarea lui

Subiectul lecției: Mediul înconjurător și protejarea lui de către copii

Tipul lecției: Recapitulare-evaluare

OBIECTIVE OPERAȚIONALE :

- O1.** – să definească noțiunea de mediu înconjurător;
- O2.** – să explice fenomenul de poluare, tipurile de poluare și factorii poluanți;
- O3.** – să identifice acțiuni ale copiilor care protejează sau distrug mediul;
- O4.** – să enumere tipurile de deșeuri care distrug mediul înconjurător;
- O5.** – să prezinte reguli de protecție a mediului;

Metode și procedee: conversația, observația, exercițiul, ciorchinele, experimentul, munca independentă, metoda pălăriilor gânditoare.

Resurse materiale: videoproiector, fișe de lucru, imagini cu protejarea mediului, marionetă, deșeuri, saci, ghivece cu plante și deșeuri, balon, cenușă, pălării colorate, diplomă.

Forme de organizare: frontal, individual, pe echipe, în perechi.

Bibliografie:

- „Programa școlară pentru clasele I și a II-a”, București, 2004;
- „Ghidul programului de informare/formare a institutorilor /învățătorilor” – MECT, 2003

Parteneri:

UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU”
ARAD

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Nr. crt.	Secvențele instruirii	Ob. Op.	Elemente de strategie didactică				Evaluare
			Conținuturi	Metode și procedee	Material didactic	Forme de organizare	
1.	Moment organizatoric (1 min)		Asigur condițiile optime pentru buna desfășurare a lecției.	conversația	materialele necesare la lecție	frontal	
2.	Anunțarea temei și a obiectivelor (1 min)		Se anunță elevii că pe parcursul orei de cunoașterea mediului se vor recapitula și evalua cunoștințele despre mediul înconjurător și acțiuni de protecție a lui.	conversația		frontal individual	observarea sistematică
3.	Dirijarea recapitulării și sistematizării cunoștințelor (20 min)	O2 O1 O4 O2 O3	Se prezintă personajul surpriză, o marionetă care are o haină încărcată de deșeuri. Personajul surpriză le cere elevilor să ghicească numele lui: Murdărel. Ca sarcină de lucru Murdărel le cere elevilor să caute răspunsuri potrivite la ghicitorile prezentate. Pentru fiecare răspuns corect se va desprinde câte un deșeu de pe haina lui, iar la final vor observa că marioneta își va schimba numele în Ecologel (vezi anexa a). Se împarte colectivul în trei grupe. Fiecare grupă va completa un ciorchine diferit. Se cer informații despre poluarea solului, a apei, a aerului. Elevii vor lucra în perechi, completând pe foile colorate diferit cerințele date. Din	explicația conversația ciorchine	marioneta, deșeuri, saci pentru depozitarea corectă a deșeurilor foi colorate	frontal în pereche pe grupe	observarea sistematică capacitatea de a intui răspunsurile corecte observarea sistematică capacitate a de reda informații despre factorii poluanți ai mediului observarea sistematică

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PENSANTELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

		<p>fiecare grupă se vor prezenta câteva fișe și se vor afișa în față cele care sunt completate cu informații corecte (vezi anexa b).</p> <p>Tot pe frupe vor primi fișe de lucru. Se lucrează individual și se prezintă rezolvările exercițiilor frontal.</p> <p>Se prezintă imagini ppt cu medii poluate și medii naturale sănătoase, cu acțiuni de ecologizare ale oamenilor.</p> <p>Se recapitulează cunoștințele despre mediul înconjurător, factorii poluanți, tipurile de deșeuri cunoscute.</p> <p><u>Poluarea solului</u></p> <p>Se vor observa ghivecele cu plante și deșeuri și se notează pe o fișă observațiile făcute, se observă tipurile de deșeuri, efectul asupra plantelor, durata de descompunere (vezi anexa c).</p> <p><u>Poluarea apei</u></p> <p>Se prezintă un experiment prin care se explică poluarea apei cu ulei și detergent.</p> <p>Într-un vas mare transparent se pune apă, peste care se toarnă ulei. Se observă că uleiul nu se amestecă cu apa și rămâne deasupra. Peste acest amestec se toarnă detergent. Se observă că detergentul dizolvă uleiul care rămâne tot în</p>	<p>conversația</p> <p>observația conversația exercițiul</p> <p>experimentul</p>	<p>videoproiector imagini ppt</p> <p>fișe de lucru ghivece cu plante și deșeuri</p> <p>fișă de observație vas cu apă, ulei, detergent balon, cenușă</p>	<p>frontal</p> <p>individual frontal</p> <p>individual</p> <p>frontal</p>	<p>capacitatea de a identifica, enumera, prezenta diferite noțiuni</p> <p>observarea sistematică</p> <p>capacitatea de a identifica, enumera, prezenta diferite noțiuni</p>
--	--	--	---	---	---	---

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

			apă, dar nu mai este vizibil. Efectul substanțelor chimice este dăunător, apa își modifică calitățile. <u>Poluarea aerului</u> Se prezintă un balon care conține puțină cenușă, balonul se va sparge, iar cenușa se va dispersa în aer, așezându-se pe obiectele din jur. Astfel se explică faptul că aerul poluat poate fi inspirat și afectează sănătatea oamenilor.				
4.	Sistematizarea cunoștințelor (15 min)	O1 O2 O3 O4 O5	<u>Metoda pălăriilor gânditoare</u> Colectivul se împarte în 6 echipe, fiecare primește o pălărie, rezolvă sarcina de lucru în echipă, apoi prezintă în fața clasei ideile. Pălăria albă Prezintă informații despre natură, mediu, poluare, depoluare, deșeuri. Pălăria roșie Exprimă sentimentele față de mediu sau tristețea și bucuria pe tema mediului și protecției lui. Pălăria neagră Identifică greșeli ale oamenilor în natură, pericole și riscuri. Pălăria galbenă Prezintă beneficiile naturii, în special ale	metoda pălăriilor gânditoare	pălării colorate	în echipă	observarea sistematică aprecierea verbală capacitatea de a prezenta noțiuni specifice temei

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PENSANTELOR VĂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

			pădurii. Pălăria verde Prezintă soluții și idei pozitive pentru protecția mediului. Pălăria albastră Alege soluțiile corecte de ocrotire a naturii.				
5.	Evaluarea elevilor (10 min)		Se cere completarea unei fișe de evaluare în care elevii vor identifica propoziții adevărate sau false, vor bifa acțiuni pro sau contra naturii și vor enumera reguli de protecție a mediului (vezi anexa d).	munca independentă	fișă de evaluare	individual	observarea sistematică itemi, descriptori de performanță
6.	Activitate transdisciplinară (2 min)		Se solicită interpretarea cântecelului „Copăcelul”, având ca suport prezentarea ppt.		prezentare ppt	frontal	aprecierea verbală
7.	Aprecieri (1 min)		Apreciez participarea la oră. Fiecare copil primește o diplomă.				aprecierea verbală

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Anexa A

Ghicitori

Înalt cât casa,
Verde ca mătasea,
Dulce ca mierea
Amar ca fierea.
(nucul)

(salcia)

Iarna-n frig, vara la soare,
Neschimbat e la culoare!
(bradul)

Ce copac stufos și-nalt
Infloreste-n luna mai
Și dă floare pentru ceai?
Cine este, l-ați aflat?
(teiul)

Cine-i gros și scorțuros
Și aruncă cești pe jos!
(stejarul)

Cine-i nalt și țuguiaț
Și privește peste sat
(plopul)

O bătrână supărată
Peste apă aplecată!

Sus pe coama munților, munților cărunților
Șade voinicul cel țepos, veșnic verde și
frumos!
(bradul)

Parteneri:

UNIVERSITATEA
"AUREL VLAICU"
ARAD
1 DECEMBRIE 1918

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Babeș-Bolyai
Cluj-Napoca

Anexa B

Mediul înconjurător și protecția lui Recapitulare Fișă de lucru

1. Aerul se poluează cu.....

.....

2. Adevărat sau fals?

Stratul gros de zăpadă poluează solul.

Hârtiile sunt deșeuri biodegradabile.

Poluarea nu influențează viețuitoarele.

Petrolul poluează apa și solul.

Copiii pot împiedica poluarea mediului.

Sănătatea pământului nu este importantă.

3. Prezintă două reguli de păstrare a curățeniei în clasă.

.....

.....

4. Într-o rezervație naturală sunt 280 de capre negre, iar mufloni cu 56 mai puțin.
Câte animale sunt în rezervație?

.....

.....

.....

Răspuns:.....

5. Realizează un cvintet cu tema „Pădurea”.

Un cuvânt

Două însușiri

Trei acțiuni

O propoziti din 4 cuvinte

Un sentiment

Parteneri:

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Anexa C

Mediul înconjurător și protecția lui Recapitulare Fișă de lucru

1. Solul se poluează cu.....

2. Alege varianta corectă:

Mediul înconjurător înseamnă:

- a) natura și tot ce e în jur
- b) pădurea
- c) florile

Apele sunt poluate cu:

- a) deșeuri
- b) fum
- c) petrol

Deșeurile textile sunt:

- a) fire de ață, pânză
- b) cârpe
- c) hârtii

3. Prezintă două reguli de păstrare a curățeniei în natură.

.....
.....

4. Într-o rezervație naturală sunt 235 de fazani, iar cerbi cu 87 mai mult.

Câte animale sunt în rezervație?

.....
.....
.....

Răspuns:.....

5. Realizează un cvintet cu tema „Primăvara.”.

Un cuvânt

Două însușiri

Trei acțiuni

O prop. din 4 cuv.

Un sentiment

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Anexa D

Mediul înconjurător și protecția lui Recapitulare Fișă de lucru

1. Apa se poluează cu.....

2. Grupează într-un tabel literele acțiunilor dăunătoare mediului și pe cele de protecție .

- a) plantarea copacilor
- b) aruncarea hârtiilor pe sol
- c) colectarea deșeurilor
- d) îngrijirea animalelor
- e) ruperea florilor
- f) depozitarea corectă a gunoaie

3. Prezintă două reguli de păstrare a curățeniei în școală.

.....
.....

4. Într-o rezervație naturală sunt 325 de jderi, iar urși cu 96 mai puțin.
Câte animale sunt în rezervație?

.....
.....
.....

Răspuns:.....

5. Realizează un cvintet cu tema „Natura”.

Un cuvânt

Două însușiri

Trei acțiuni

O prop. din 4 cuv.

Un sentiment

Acțiuni dăunătoare	Acțiuni de protecție

Parteneri:

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

ANEXA 4

PROIECT DIDACTIC

Unitatea de învățământ: Colegiul Tehnic „Alexandru Domșa”

Clasa: a II-a B

Învățător: Juncan Diana Lăcrămioara

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Limba și literatura română

Conținut: Textul liric în versuri

Subiectul: Poezia „Somnoroase păsărele”, de Mihai Eminescu

Tipul lecției: mixtă

Scopul lecției: Dezvoltarea deprinderii de a recita o poezie ținând cont de mesajul acesteia;
Îmbogățirea vocabularului cu noi termeni.

Obiective de referință:

- 1.2. Să distingă sensul cuvintelor dintr-un enunț
- 4.3. Să utilizeze sensul cuvintelor noi în enunțuri proprii

Obiective operaționale:

- O₁. Să recunoască portretul marelui poet Mihai Eminescu ;
- O₂. Să rețină pe baza suportului intuitiv, conținutul ideatic al poeziei, îmbogățindu-și cunoștințele cu privire la fenomene ce se petrec în natură: lăsarea serii și pregătirea codrului pentru noapte (păsărele, etc.) ;
- O₃. Să recepteze cuvintele și mesajele artistice: „izvoarele suspină”, „feeric”, „negrul codru tace”, „vis și armonie”, folosindu-le în contexte noi ;
- O₄. Să recite expresiv versurile poeziei memorale, respectând pauzele și ritmul corespunzător ;
- O₅. Sa-și manifeste trăirile afective sugerate de textul poeziei .

Strategia didactică:

Resurse procedurale: conversația euristică, exercițiul, observația, explicația

Resurse materiale:

- expoziția de carte
- planșe cu imagini reprezentând conținutul poeziei
- portretul lui Mihai Eminescu
- disc cu melodia „Somnoroase păsărele”

Forme de organizare: frontală, individuală

Evaluare: formativă

Locul desfășurării: sala de clasă

Timpe de desfășurare a lecției: 45 minute

Parteneri:

UNIVERSITATEA ALBA IULIA
1919

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
IMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

SCENARIUL ACTIVITĂȚII DIDACTICE

NR CRT.	Etapele lecției	OB. OP.	Activitatea Învățătoarei	Activitatea elevilor	Evaluare
1.	Moment organizatoric		Solicit elevii să se pregătească în liniște de limba și literatura română	Se pregătesc pentru lecție	Observarea comportamentului elevilor
2.	Verificarea temei		Constat modul în care elevii și-au efectuat tema	Prezintă caietele de temă	Aprecieri
3.	Captarea atenției	O ₁ ..	Îi anunț pe elevi că vor învăța o poezie, dar pentru aceasta vor trebui să recunoască portretul autorului. De asemenea voi prezenta câteva date despre poet	Sunt atenți și recunosc portretul. Ascultă cu atenție datele despre autor	Observarea comportamentului elevilor
4.	Anunțarea temei și a obiectivelor	O ₂ .	-Astăzi, vom învăța poezia „Somnoroase păsărele”, de Mihai Eminescu, în care poetul descrie lăsarea serii și pregătirea viețuitoarelor pentru somnul din timpul nopții	Sunt atenți. Ascultă	Frontală
5.	Dirijarea învățării	O ₃ .	Îi familiarizez pe elevi cu conținutul poeziei. Le ofer explicații privind cuvintele noi și expresiile literare din poezie: „izvoarele suspină”, „codrul negru tace”, „dorm...florile”etc.Recit	Ascult	Frontală

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

		<p>O₄</p> <p>O₅</p>	<p>poezia model. Prezintă poezia înregistrată pe suport magnetic (CD) concomitant cu prezentarea imaginilor. Îi îndrum pe elevi să învețe poezia pe strofe. Recită prima strofă și explic cuvintele necunoscute. Le cer să recite prima strofă. După învățarea primei strofe, elevii vor avea de memorat și strofa a doua. Recită model strofa a doua și explic cuvintele noi. Repet împreună cu elevii a doua strofă, apoi prima strofă împreună cu a doua. După ce elevii au recitat și memorat poezia, le cer acestora să folosească în contexte noi expresiile și cuvintele învățate: „feric”, „izvoarele suspină”, etc. Îi anunț pe elevi că vor desfășura un concurs de recitare. Elevul care va recita cel mai frumos va primi un volum de versuri al lui Mihai Eminescu.</p>	<p>Recită prima strofă</p> <p>Recită prima și a doua strofă împreună</p> <p>Alcătuiesc propoziții, le notează în caiete</p> <p>Recită poezia și își exprimă trăirile sugerate de textul poeziei</p>	<p>Formativă</p> <p>Formativă</p>
6.	Evaluare		<p>-Ce poezie am învățat astăzi?</p> <p>-Cine a scris poezia?</p>	<p>Răspund corect la întrebări</p>	

Parteneri:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRUUniversitatea
Transilvania
din Brașov

			-Ce alte date mai cunoașteți despre autor?		
7.	Fixarea și aprofundarea cunoștințelor		Împart elevilor fișe cu planul pentru compunerea pe care o vor avea de alcătuit acasă.	Primesc fișele și cer lămuriri unde cred de cuviință	
8.	Tema pentru acasă		Vor trebui să folosească în compunerea „Pădurea fermecată” expresii din poezia învățată, dar și alte expresii frumoase întâlnite în poezii.	Își notează tema	Aprecieri

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
AradIstituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

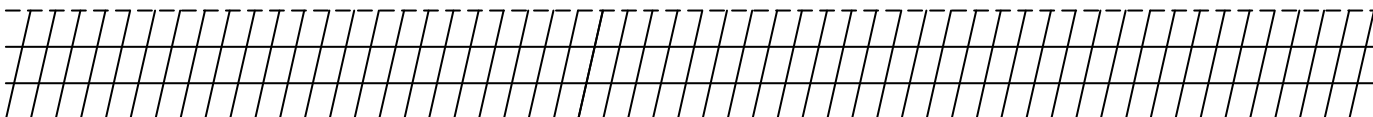
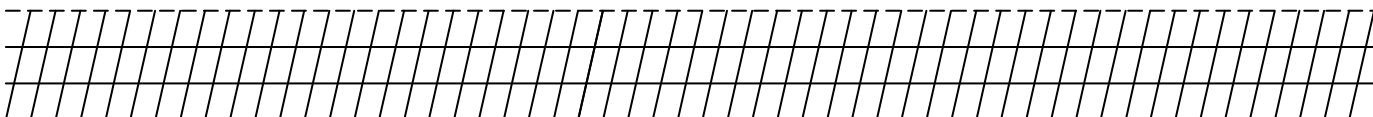
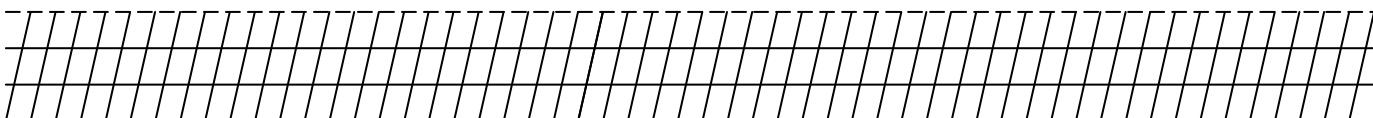
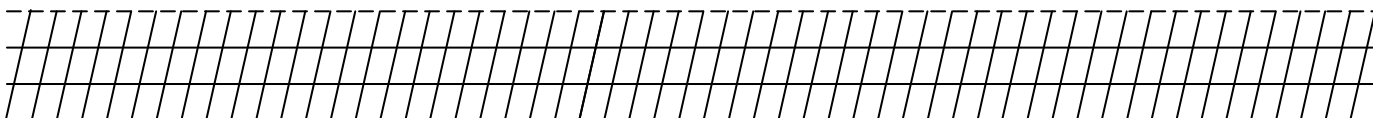
ANEXA 5

EVALUARE FINALĂ

1. Privește imaginile și scrie ce anotimp reprezintă. Alcătuiți câte o propoziție pentru fiecare.

.....

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

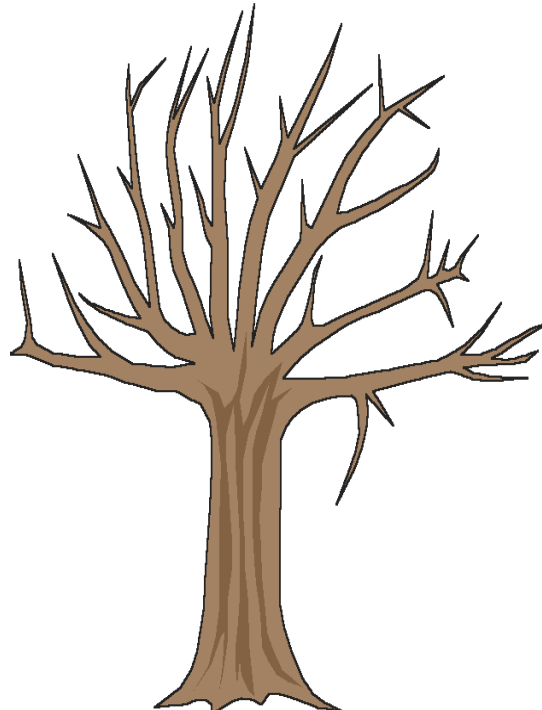
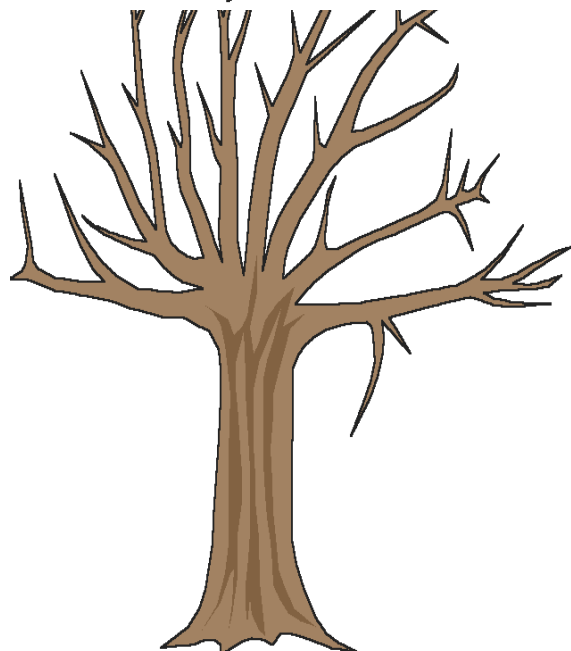
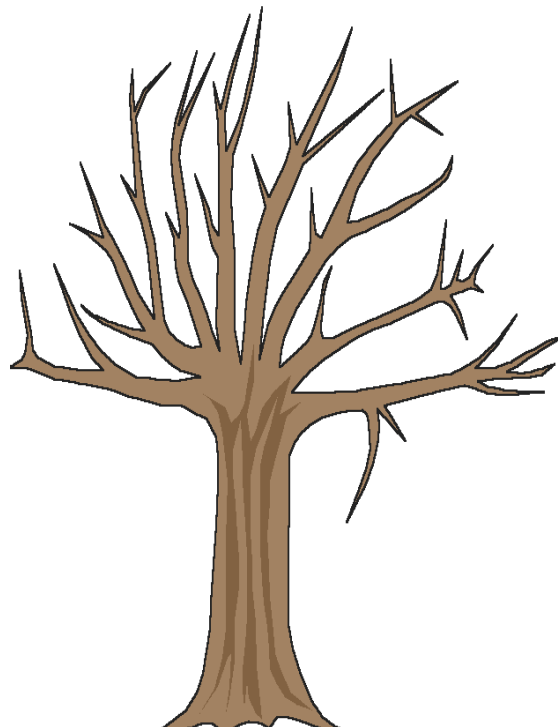
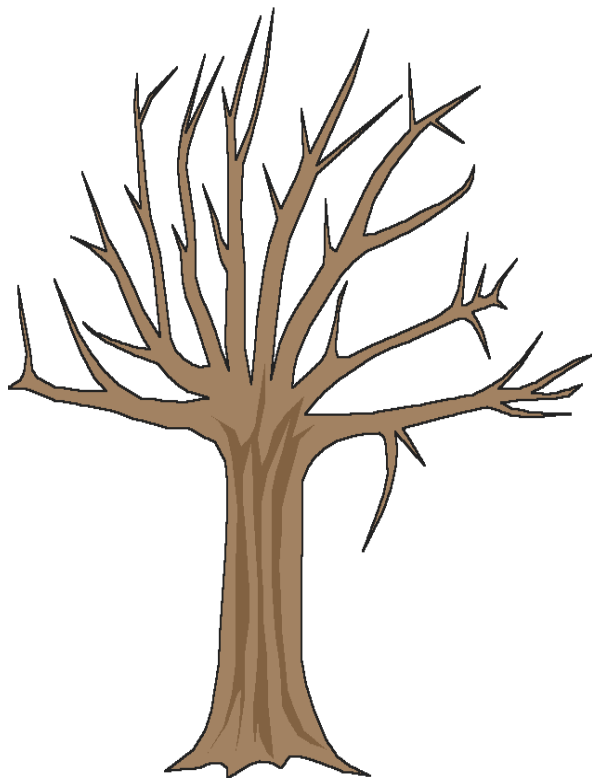

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

2. Adăugați elementele necesare pentru a arăta schimbările copacului în cele patru anotimpuri.

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
ANPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

BIBLIOGRAFIE

1. Antohe, G., Barna, I., (2006), Pedagogia jocului, Editura Fundației Universitare „Dunărea de jos”, Galați
2. Bacoș, M., (2002), Instruire interactivă, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
3. Breben S., Gongea E., Ruiu G., Fulga M., (2006), Metode interactive de grup, Ghid metodic, Editura Arves.
4. Bontaș, I., (2007), Tratat de Pedagogie, Editura All, București.
5. Cerghit, I., (2006), Metode de învățământ, Editura Polirom, ediția a IV-a revazută și adăugită, Iași.
6. Cerghit, I., (1980), Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București.
7. Cosmovici, A., (2005), Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, București.
8. Cristea Sorin, (2009), Studii de pedagogie generală, Editura Didactică și Pedagogică, București.
9. Cucos Constantin (coord.), (1998), Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, Iași.
10. Cucos. Constantin, (2006). Pedagogie, Editura Polirom, Iași.
11. Danciu, E., L., (2004), Strategii de învățare prin colaborare, Timișoara.
12. Dulamă Maria Eliza (2002), Modele, strategii și tehnici didactice activizante, Editura Clusium, Cluj-Napoca.
13. Ionescu Miron, Radu Ion, (1995), Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
14. Ionescu, M., (2000), Demersuri creative în predare și învățare, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
15. Jinga, I., Istrate, E., (coord.) ,(2001), Manual de Pedagogie, Editura All Educațional, București.
16. Jinga, I., Negreț, I., (1999), Învățarea eficientă, Editura Aldiri, București.

Parteneri:

UNIVERSITATEA
„AUREL VLAICU”
ALBA IULIA

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell' Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

17. Macavei, E., (1997), *Pedagogie. Idei pedagogice contemporane*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
18. Macavei, E., (2001), *Pedagogie. Teoria educației*, vol I, Editura Aramis, București.
19. Matei, N., (1995), *Învățarea eficientă în școală*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
20. Mureșan Pavel (1990), *Învățarea eficientă și rapidă*, Editura Ceres, București.
21. Mușata Bogoș, (2008), *Didactica disciplinelor pedagogice, un cadru constructivist*, Editura Paralela 45, Pitești.
22. Neacșu, I., (1990), *Metode și tehnici de învățare eficientă*, Editura Militară, București.
23. Nicola, I., (1994), *Pedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
24. Oprea Crenguța- Lăcrămioara, (2003), *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, Editura Universității, București.
25. Pânișoară, I., O., (2001), *Metode moderne de interacțiune educațională, în Prelegeri pedagogice*, coord. I. Cerghit, I. Neacșu, Editura Plolirom, Iași.
26. Pintilie, M., (2002), *Metode moderne de învățare-evaluare*, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca.
27. Sălăvăstru Dorina, (2009), *Psihologia învățării*, Editura Plolirom, Iași.
28. Șchiopu, U. (1970), *Psihologia vârstelor*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
29. Țârcovnicu, V., (1975), *Pedagogie generală*, Editura Facla, Timișoara.
30. Vrășmaș, E., (1999), *Educația copilului prescolar*, Editura Prohumanitate, București. paralela 45, Pitesti.
31. Adrese de internet
www.didactic.
www.edu.ro.
www.regielive.ro
www.prescolar.ro
www.teachercorner.blogspot.com
www.scribd.com

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
OIPOSDRU

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Declarație de autenticitate

Subsemnatul (subsemnata) DOBOȘ DIANA LĂCRĂMIOARA, absolvent/ă al/a programului de master în Psihopedagogia educației timpurii și a școlarității mici la Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, promoția 2014, autor/autoare al/a prezentei disertații, declar pe propria răspundere următoarele:

- disertația a fost elaborată personal și îmi aparține în întregime;
- nu am folosit alte surse decât cele menționate în bibliografie sau în textul disertației;
- nu am preluat texte, date sau elemente de grafică din alte lucrări sau din alte surse fără a fi citate și fără a fi precizată sursa preluării, inclusiv în cazul în care sursa o reprezintă alte lucrări ale subsemnatului (subsemnatei);
- lucrarea nu a mai fost folosită, în forma actuală, în alte contexte de examen sau de concurs.

Semnătura _____

Data _____

Parteneri:

Universitatea „Aurel Vlaicu”
Arad

Istituto di Scienze Psicologiche
dell'Educazione e della Formazione